

ՀԱՅ-ԹՈՒՐԷԱԿԱՆ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՐՈՂ ԵՆ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԵԼ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 10-ԻՆ ԿԱՍ 11-ԻՆ

Հայաստանն ու Թուրքիան Հոկտեմբերի 10-ին կը ստորագրեն յարաբերութիւնների կարագաւորման մասին երկու արձանագրութիւնները, Կիրակի օրը յայտարարել է Թուրքիայի վարչապետ Ռեճեօ Էրտողանը:

«Արտգործնախարարները հանդիպում կ'ունենան Հոկտեմբերի 10-ին եւ կը ստորագրեն նախապատրաստուած փաստաթուղթը», - Ֆրանսայրէս» գործակալութեանը ասել է Էրտողանը՝ աւանց լրացուցիչ մանրամասներ հաղորդելու: Աւելի ուշ, ատրպէյճանական Trend գործակալութեան հետ զրոյցում Էրտողանը չի բացատրել, որ հանդիպումը կարող է տեղի ունենալ նաեւ Հոկտեմբերի 11-ին:

Թուրքիայի վարչապետը նաեւ տեղեկացրել է, որ նախապէս համաձայնեցուած երկու արձանագրութիւնների տակ իրենց ստորագրութիւններն են դնելու Հայաստան:

Շաբ.ը էջ 5

ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ 19-ՐԴ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԲԱՑՈՒՄԸ՝ «ՄԱՐՏԱՀՐԱՒԵՐՆԵՐՈՒ ԸՆԴԱՌԱՋ» ԿԱՐԳԱԽՕՍԻՆ ՏԱԿ

Շաբաթ, Սեպտեմբեր 26-ին Երեւանի մէջ տեղի ունեցաւ Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան 19-րդ Համագումարի պաշտօնական բացումը՝ «Մարտահրաւէրներու Ընդառաջ» կարգախօսին տակ:

Կառավարութեան շէնքին ներս տեղի ունեցած հանդիսութեան ներկայ էին ՀՀ առաջին նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեան, Հայաստանի Ժողովրդական Կուսակցութեան առաջնորդ՝ Ստեփան Դեմիրճեան, «Ժառանգութիւն» Կուսակցութեան վարչութեան նախագահ Արմէն Մարտիրոսեան, Հայոց Համագալին Շարժումի վարչութեան նախագահ Արարատ Զուրաբեան, «Նոր Ժամանակներ» Կուսակցութեան նախագահ Արամ Կարապետեան, Լիպերալ Կուսակցութեան նախագահ Յովհաննէս Յովհաննէսեան, ինչպէս նաեւ Հայ Ազգային Գոնկրէսի մաս կազմող բազմաթիւ կուսակցութիւններու ներկայացուցիչներ:

Հանդիսութեան ներկայ էին

նաեւ աւանդական կուսակցութիւններու ներկայացուցիչները՝ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան կողմէ՝ բիւրոյի անդամ Աղուան Վարդանեան եւ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան կեդրոնական վարչութեան կողմէ՝ Յարութիւն Առաքելեան:

Հանդիսութեան առաջին շարքերու վրայ էին ՍԴՀԿ Կեդրոնական վարչութեան անդամները եւ աշխարհի տարբեր կողմերէն ժամանած ու Հայաստանէն ընտրուած Համագումարի պատուիրակները:

Շաբ.ը էջ 6

Ս.Դ.Հ.Կ. ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՇՐՋԱՆԻ ՎԱՐԻՉ ՄԱՐՍԻ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԱՅՑԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄՆ ԴԵՍՊՈՒՆՆԵՐ

ԵՐԵՒԱՆ - Երեքշաբթի Սեպտ. 2009-ին, Արևմտեան Ամերիկայի Ս.Դ.Հ.Կ պատուիրակութիւնը, գլխավորութեամբ ատենապետ՝ Տօբթ. Համբլի Սարաֆեանի այցելեց Հայաստանի ԱՄՆ դեսպանատունը ուր հանդիպում ունեցաւ դեսպան՝ Մարի Յովանովիչին հետ:

Աւելի քան մէկ ժամ տեւող հանդիպման ընթացքին քննարկուեցան զանազան հարցեր, որոնցմէ գլխավորը՝ Հայաստան-Թուրքիա արձանագրութիւններն էին: Հնչակեան պատուիրակութիւնը դեսպանին փոխանցեց իր վերապահութիւնները այդ արձանագրութիւններուն վերաբերեալ, մասնաւորապէս պատմական փաստերու քննարկման ենթադրանքներու եւ անոր ունենալիք լուրջ հետեւանքներուն մասին՝ ցեղասպանութեան ճանաչման առումով:

Մտահոգութիւն յայտնուեցաւ նաեւ այն մասին, որ Հայաստանը բաւարար նախապատրաստական աշխատանք չէ տարած հասարակութիւնը իրազեկելու սահմանի հաւանական բացումէն առաջանալիք հաւանական վտանգներուն եւ խնդիրներուն, մասնաւորապէս, ազգային ապահովութեան, տնտեսական պաշտպանութեան եւ այլ հարցերը վերապերեալ:

ՀԱԶԱՐԱՒՈՐ ՀԱՅԵՐ ՄԱՍՆԱԿՑԵՑԱՆ ՀԱՄԱԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՒԱՔԻՆ՝ ԲՈՂՈՔԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԴԵՍ

Անցեալ Կիրակի, Սեպտեմբեր 27-ին, Կլեմէնտի «Փելանքոնի Փարք»-ին մէջ տեղի ունեցաւ համագաղութային հաւաք, մասնակցութեամբ շուրջ տասը հազար հայորդիներու: Հաւաքի նպատակն էր Հարաւային Գալիֆորնիոյ Հայութեան բողոքն արտայայտել Հայթիքական արձանագրութեանց դէմ, պահանջելով յառաջիկայ շաբաթուան ընթացքին տեղի ունենալիք միջպետական ստորագրութեանց դադարեցումը:

Սոյն հաւաքը կազմակերպուած էր Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան, Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան, Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան եւ Միացեալ Հայ Երիտասարդներու կազմակերպութեան կողմէ:

Հանդիսավարներ Մելինա Մալիբեան (հայերէն) եւ Գասպար Ճիւլէ-Լէկեան (անգլերէն) իրենց բացման խօսքին մէջ դատապարտեցին նախածրագրուած Արձանագրութիւնը եւ պահանջեցին Հայաստանի կառավարութեանէն յարգել հայ ժողովուրդի ու յատկապէս Սփիւռքի հայութեան կարծիքը, ինչպէս նաեւ Ղարաբաղի հարցի կապակցութեամբ մնալ անզիջող: Բացման խօսքերէն ետք ունկնդրուեցան ԱՄՆ-ի եւ Հայաստանի օրհներգները (Կարինէ Օճախեանի կատարմամբ):

Միացեալ Հայ Երիտասարդներու կազմակերպութեան անունով պահանջատիրական ելոյթով մը հանդէս եկաւ Արութիւն Յարութեան:

Թիւնեան, որ ըսաւ. «Եթէ այս համաձայնութիւնը Հայաստանի նախագահը գիտակցաբար ստորագրած է այդ դաւաճանութիւն է: Իսկ եթէ ստորագրածը միջազգային հզօր պետութիւններու եւ Թուրքիոյ ճնշումին տակ էր, ապա՝ անհրաժեշտ էր անյապաղ հրաժարական տալը:

Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան կողմէ ելոյթ ունեցաւ Յարութ Տէր Դաւիթեան: Ան, անդրադառնալով Հայաստան-Թուրքիա արձանագրութիւններուն, ըսաւ. «Այս արձանագրութիւններու պարզան մենք չենք դիտարկել որպէս առանձնացուած երեւոյթ, այլ կը համարենք տրամաբանական հետեւանքը վերջին 11 տարիներու

ազգայնաս քաղաքականութեան, որ սկսաւ Ռոպերթ Քոչարեանի կողմէ Յեղասպանութեան հարցի Հայաստանի արտաքին քաղաքականութեան հիմնահարց հռչակուելով, շարունակուեցաւ անոր ի լուր աշխարհի կատարած այն յայտարարութեամբ որ Հայաստանը Թուրքիայէն հող պահանջելու իրաւական հիմք չունի, ապա Սերժ Սարգսեանի Մոսկուայէն յայտարարած ֆոտոպոլային քաղաքականութեան մեկնարկումով ուր կը գիշտինք ցեղասպանութեան հարցը դարձնել պատմական յանձնաժողովի քննարկման առարկայ, ապա շարունակուելու համար Ապրիլ 22, 2009-ի տիրահաւանքը վերջին 11 տարիներու

Շաբ.ը էջ 19

ԵԼՈՅԹ

ՅԱՐՈՒԹ ՏԵՐ-ԴԱԻԻԹԵԱՆԻ ԵԼՈՅԹԸ

**Ս. Դ. ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԽՕՍՔԸ՝
ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍԻ ՀԱՄԱԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱԲԱՔԻՆ**

Մի րեյի Հայրենակիցներ,
Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան անունով կուգանք մեր բողոքի ձայնը միացնելու բազմահազար Հայրերին երու ձայներուն, ընդդէմ Հայաստան-Թուրքիա արձանագրութիւններուն՝ ի մասնաւորի այն դրոյթներուն, որոնք ակնհայտօրէն կը վնասեն համայն հայութեան ընդհանրական շահերուն: Վստահ ըլլալով, որ արդեն մեր ժողովուրդը քաջածանօթ է այդ դրոյթներուն, ու խուսափելու համար աւելորդ կրկնութենէ, մենք պիտի կենդրոնանանք նման փաստաթուղթի մը ծնունդ տուող պատճառներուն վրայ:

Արդարեւ, այս արձանագրութիւններու պարագան մենք չենք դիտարկեր որպէս առանձնացուած երեւոյթ, այլ կը համարենք տրամաբանական հետեւանք՝ վերջին 11 տարիներու ազգամաս քաղաքականութեան, որ սկսաւ Ռոպերթ Քոչարեանի կողմէ Յեղասպանութեան հարցը՝ ձեւակնօրէն Հայաստանի արտաքին քաղաքականութեան հիմնահարց հռչակելով շարունակուեցաւ անոր ի լուր աշխարհին կատարած այն յայտարարութեամբ, որ Հայաստանը Թուրքիայէն հող պահանջելու իրաւական հիմքեր չունի, շարունակուեցաւ Սերժ Սարգսեանի Մոսկուայէն յայտարարած Ֆուլթոնային քաղաքականութեան մեկնարկումով, ուր կը գիշխէր Յեղասպանութեան հարցը դարձնել պատմական յանձնաժողովի քննարկման առարկայ, շարունակուեցաւ Ապրիլ 22, 2009-ի տիրահաշակ ճանապարհային քարտէզով, համելու համար Օգոստոս 31-ի գիշերային այս պարտուողական արձանագրութիւններուն, որոնք ոչ միայն կը վնասեն ներկայ Հայաստանին, այլ նաեւ կը վտանգեն ու խնդրոյ առարկայ կը դարձնեն մեր ժողովուրդի արդարացի պահանջներն ու պատմական իրաւունքները, ինչպէս նաեւ Արցախեան Հերոսամարտի ձեռքբերումները:

Արտաքին քաղաքականութեան մէջ արձանագրուած այս գիշտմաներուն զուգընթաց, ներքին ճակատի վրայ կ'արձանագրուէին կեղծուած ընտրութիւններ, անկախ հեռուստակայաններու փակում, ժողովրդային բողոքներու դէմ հալածանքներ ու բանտարկութիւններ, յանգեւում Մարտ 1-ի ահաւոր սպանդին:

Այս բոլորին որպէս արդիւնք, կ'ունենայինք իր ժողովուրդէն կտրուած, իր ժողովուրդի վստահութիւնը չի վայելող, իրենց անձնական շահերը մեր ազգի ու հայրենիքի շահերէն գերադասող անօրինական իշխանութեան խմբակ մը, որ խոցելի է ու հակամէտ ամէն տեսակի արտաքին ճնշումներու եւ գիշտմաներու: Երբ նախկին արտգործնախարար Վարդան Օսկանեան օրեր առաջ կը յայտարարէր որ այս արձանագրութիւնները վնասաբեր են մեզի համար ու կը պարտադրուին մեր վրայ, պատճառը անցնող 11 տարիներու ազգավնաս ներքին եւ արտաքին քաղաքականութիւնն է:

Մենք կը զարմանանք որ, Տիրան Թորոսեաններ ու Վարդան Օսկանեաններ միայն իշխանութենէն դուրս գալէ ետք կ'ահագանգեն այն վտանգներու մասին, որոնք Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութիւնը կը հնչեցնէ անցնող

11 տարիներու ընթացքին:

Առաջնորդուելով ազգային գերագոյն շահերու տեսլականով, ՄԴՀԿ-ը դէմ է նաեւ այս արձանագրութիւններու ամէն տեսակի զգացմունքային եւ ամփոխավարական շահագործումներու: Ան խորապէս կը գիտակցի որ Հայաստանը, որպէս պետութիւն, պարտաւոր է իր հարեւաններուն հետ բարի դրացիական յարաբերութիւններու մէջ մտնելու: Նոյնքան անհրաժեշտ կը համարենք չեղտել, որ երկիրը տարածաշրջանի զանազան գործընթացներուն մասնակից պէտք է դառնայ մեկուսացումէ խուսափելու համար: Հասկնալի էր նաեւ, որ ուշ կամ կանուխ Թուրքիոյ հետ յարաբերութիւններու վերահաստատման առումով հակասութիւններ պիտի առաջանային Հայաստանի եւ Սփիւռքի միջեւ, մասնաւոր երբ նկատի ունենանք այն հանգամանքը, որ սփիւռքի համար Թուրքիոյ հետ յարաբերելու նուազագոյն նախապայմանը եղած էր եւ կը մնայ Յեղասպանութեան ճանաչումը եւ վնասուց հատուցումը:

Ինչպէս անցեալին բազմիցս նշած էինք, կը գիտակցինք նաեւ, որ վերջիվերջոյ Հայաստանի քաղաքացիներն են, որ պիտի որոշեն Հայաստանի յետագայ ճակատագիրը եւ ոչ թէ սփիւռքը: Սակայն ինչպէս մենք մեզի բարոյական իրաւունք չենք վերապահեր տնօրինելու Հայաստանի ապագան, Հայաստանի իշխանութիւնները նոյնպէս գէթ խելամտութիւնը պէտք է ունենային օգտուելու սփիւռքահայ մասնագետներու հարուստ աղբիւրէն, նախքան ցեղասպանութեան հարցը Թուրքիոյ հետ բանակցութեան խնդրոյ առարկայ դարձնելը: Որքան ալ իշխանութիւնները փորձեն պնդել, որ այդ կառավարական ենթադրանքները ցեղասպանութեան փաստը պիտի չքննարկեն, պարզապէս միամտութիւն պիտի ըլլայ յոսալ, որ Թուրքիոյ կառավարութիւնը նման փայլուն հնարաւորութիւն պիտի չունայ իր սրտին: Փաստօրէն, այս ամենուն արդիւնքը կ'ըլլայ այն, որ Քոչարեանի եւ այսօրուայ իշխանութիւնները, մասամբ իրենց ապիկարութեան, մասամբ ինքնահաւանութեան եւ ամենացաւալին՝ գերտերութիւններուն մօտ իրենց օրինականութեան հարցերը լուծեն-

լու մղումէն մեկնած՝ կը գոհարեն ցեղասպանութեան հարցը, Թուրքիան մէկընդմիջ ազատելով մղձաւանջէ մը, որ տասնեակ տարիներ անոնցմէ առանց նշանակելի արդիւնքներու հասնելու իրած էր հակառակն նիւթական եւ մարդկային միջոցներ:

Ըստ իշխանութիւններու եւ անոնց յարող կուսակցութիւններու ցարդ կատարած յայտարարութիւններուն եւ կեցուածքներուն, այս արձանագրութիւնները կ'որակուին որպէս Հայ դիւանագիտութեան լուրջ նուաճում: Առ այսօր սակայն, անոնց տուած բոլոր բացատրութիւններն ու պնդումները վստահութիւն չեն ներշնչել եւ ոչ մէկ ձեւով չեն փարատեր հայ ժողովուրդի, ե՛ւ Հայաստանի ե՛ւ Արցախի, ե՛ւ սփիւռքի, իրաւացի մտահոգութիւններն ու կասկածները: Փոխանակ այդ մտահոգութիւններուն սպառնիչ պատասխաններ եւ բացատրութիւններ տալու, իշխանութիւնները առաջին իսկ օրէն ձեռնամուխ եղած են քարոզչական արշաւի, կազմակերպելով մօտ 50 այսպէս կոչուած «կուսակցութիւններու» խորհրդակցական ժողով եւ հարցին մօտենալով «Մենք բոլորէդ խելացի ենք եւ լաւ գիտենք մեր ըրածը» հոգեբանութեամբ: Մինչդեռ լաւագոյն տարբերակը պիտի ըլլար խորհրդակցիլ նախքան քայլ առնելը, որպէսզի ե՛ւ հայրենիքի ժողովուրդը ե՛ւ սփիւռքը նախապատրաստուած ըլլային գալիքին:

Դժբախտաբար, կը բացառենք նաեւ, որ իշխանութիւններուն հլու հնազանդ ծառայող ազգային ժողովը որեւէ առարկութիւն պիտի ունենայ կամ լուրջ քննարկում պիտի ընէ այս հարցի շուրջ եւ ամենայն հաւանականութեամբ զայն անխօս պիտի վաւերացնէ: Կը յուսանք, որ ազգային ժողովի իւրաքանչիւր պատգամաւոր, որ կողմ կը քուէարկէ նման փաստաթուղթի մը, կը գիտակցի, որ ան գործադիր իշխանութիւններու հետ հաւասարապէս պատասխանատու պիտի ըլլայ պատմութեան առջեւ:

Կոչ կ'ուղղենք ե՛ւ գործադիր ե՛ւ օրէնսդիր իշխանութիւններուն, որ գիտակցին պահի լրջութեան եւ գերծ մնան արձանագրութիւնները վաւերացնելէ: Իսկ եթէ իսկապէս այս փաստաթուղթը մեզի պար-

տադրուած է մեծ տէրութիւններու կողմէ եւ ստանձնուած յանձնառութիւններէն անհնար է խուսափիլ, ապա յանուն մայր հայրենիքի, Արցախի ու Հայաստան-Սփիւռք համերաշխութեան, կը մնայ միայն մէկ արժանապատիւ ելք եւ այն ալ Սերժ Սարգսեանի եւ այս իշխանութեանց հրաժարականն է:

Միմիայն ժողովրդավարական կարգերու հաստատումով, արդար ու թափանցիկ ընտրութիւններու միջոցաւ ժողովուրդի վստահութիւնը վայելող եւ օրէնքի գերակայութեամբ առաջնորդող իշխանութեան մը հաստատումով, մենք կրնանք կասեցնել գիշտմաներու այս շղթան եւ սկսիլ գործընթացը՝ կերտելու այն գերիշխան հայրենիքը արժանապատիւ ապագան, որուն արժանի է համայն հայութիւնը:

ՄԱՍԻՍ ՇԱՐԱԹԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՍՐԱԳԻՐ՝
ՏՕՔԹ. ԱՐՇԱԿ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

ԽՍՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ
ԳԱՐԻԷԼ ՄՈԼՈՅԵԱՆ
ՍԱՀԱԿ ԹՈՒԹԵԱՆ
ՅԱՐՈՒԹ ՏԵՐ ԴԱԻԻԹԵԱՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ
ԼԵՆԱ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
Քեռ. (626) 797-7680
Ֆաքս. (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social
Democratic Hunchakian Party
of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August
3 ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, Canada \$60 (Second
Class), \$75.00 (Air Mail)
Overseas \$85.00 (2nd Class Mail),
\$125.00 (Air Mail).
All payments must be made in
US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104

**ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՔ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ
ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԵՐԺ ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ ԼՈՍ
ԱՆՃԵԼԸՍԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԵԱՆ ԱՌԻԹՈՎ**

ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսեանի սփիւռքեան կարեւոր գաղթօճակներ այցելելու եւ Հայաստան-Թուրքիա դիւանագիտական յարաբերութիւններու հաստատման եւ զարգացման գծով նախաստորագրուած զոյգ արձանագրութիւններուն գծով հայ համայնքներուն ներկայացուցիչներուն հետ հանդիպելու եւ խորհրդակցելու նախաձեռնութիւնը կը նկատուի ուշացած եւ առ այդ ժամանակավրէպ:
Ա. փոստ, նախագահը իր վարած արտաքին քաղաքականութեամբ ու մեր ազգային հիմնախնդիրներուն գծով որդեգրած պարտունդական մօտեցումներով վատնեց Հայաստան-Սփիւռք համագործակցութիւնը նոր մակարդակներու բարձրացնելու եւ մեր ազգային միասնակցութիւնը ամրապնդելու սխալ ճիւղով առիթ:
Նախագահի նախաձեռնութիւնը կրկնորոշուելի ըլլալ, եթէ այդ մէկը կատարուէր մեր ժողովուրդին համար նախապատրաստական կարեւորութիւններով կարգաւորող վերոնշեալ զոյգ արձանագրութիւններուն նախաստորագրումէն առաջ, եւ ոչ թէ այդ գծով որոշուի ու վնաս

Շարք էջ 19

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱԿ-Ի ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԸ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԸՆԴԴԻՍՈՒԹԵԱՆԸ ԽՈՐՀՈՒՐԴ Է ՏԱԼԻՍ ՀՐԱԺԱՐՈՒԵԼ ՄԱՆԴԱՏՆԵՐԻՑ

Հայ ազգային կոնգրեսի (ՀԱԿ) համակարգող Լեոն Զուրաբեանը լրագրողների հետ հանդիպմանը այսօր խորհրդարանական ընդդիմութեանը՝ «Ժառանգութեան» նուրբ հանդիպմանը կոչ արեց վայր դնել մանդատները՝ ի նշան բողոքի ընդդէմ հայ-թրքական արձանագրութիւնների:

ՀԱԿ-ի համակարգող Լեոն Զուրաբեան

նը պահանջելը «ուղղակի մանկամտութիւն է», եւ համոզել ժողովրդին, որ արտգործնախարարն է մեղաւոր այդ արձանագրութիւնների համար, նշանակում է «փորձել օգնել Սերժ Սարգսեանին՝ վարել ներկայիս քաղաքականութիւնը»:

Հարցին, թէ այդ պարագայում ինչու «Ժառանգութիւն»ը միացաւ ՀՅԴ-ին եւ ոչ թէ ՀԱԿ-ին, Զուրաբեանը արձագանքեց. «Եթէ միանում է, եւ այդ կարգախօսներով է միանում, ուրեմն ինքը խաղալու է այդ անպատուաբեր խաղը»:

«Բնականաբար, եթէ տեսնենք, որ նրանց գործողութիւնները աւելի լուրջ թիրախ են ուղղուած, մենք դա եւ կը նկատենք, եւ կ'ողջունենք եւ միասնաբար կ'անենք ամէն ինչ»:

Զուրաբեանը մէկ անգամ էլ բարձրաձայնեց, որ արձանագրութիւնների ստորագրումը կանխելու միակ տարբերակը համաժողովրդական բողոքի ակտն է, որի նպատակը պէտք է լինի նախագահ Սարգսեանի հրաժարականի պահանջը:

Զուրաբեանի համոզմամբ, նման քայլը կարող է «շատ գործօն դառնալ հայ-թրքական յարաբերութիւնների կարգաւորման ներկայ ընթացքը կանխելու համար»:

«Եթէ այսօր Դաշնակցութիւնը եւ «Ժառանգութիւն»ը որոշում են ընդունում վայր դնել իրենց պառլամենտական մանդատները՝ ի բողոք կատարող պրոցեսի, դրանով նրանք, ճիշտ է, իրաւական առումով որեւէ ճգնաժամ չեն առաջացնում, բայց առաջացնում են լրջագոյն քաղաքական ճգնաժամ: Փաստօրէն պարլամենտում այլեւս ընդդիմութիւն չի լինի ներկայացուած: Սա ամբողջ միջազգային հանրութեան համար կը լինի ազդանշան, որ ինչ-որ մի պրոցես է գնում, որը փորձում են փաթակել հայ հասարակութեանը: Եւ սա լրջագոյն ազդակ կը լինի, որը թոյլ կը տայ բեկում մտցնել այս ամբողջ պրոցեսի մէջ», պարզաբանեց Կոնգրէսի ներկայացուցիչ:

Հարցին թէ ինչու «Ժառանգութիւնը» եւ Դաշնակցութիւնը կարողացան պայմանաւորուել համագործակցութեան շուրջ՝ հայ-թրքական արձանագրութիւնները կանխելու շուրջ, իսկ ՀԱԿ-ը՝ ոչ Զուրաբեանն արձագանքեց, որ «Ժառանգութիւն»-ն այդ հարցով իրենց չի էլ դիմել:

Ոստիկանական ծառայության պահանջների մասին՝ Կոնգրէսի ղեկավար ներկայացուցիչն ասաց, որ արտգործնախարարի հրաժարականը

ՔԱՂԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼ ՏԻԳՐԱՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆԸ ԿԱՐՈՂ Է ԿՈՒՐԱՆԱԼ

Սեպտեմբերի 26-ին քաղբանտարկեալ Տիգրան Առաքելեանի պաշտպան Վարդուհի էլբակեանը լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ տեղեկացրեց, որ իր պաշտպանեալի առողջական վիճակը ծայրայեղ ծանր է:

Քաղբանտարկեալ Տիգրան Առաքելեան

Այն բանից յետոյ, երբ Տիգրան Առաքելեանը տեղափոխուել է դատապարտեալների հիւանդանոց, այնտեղ կատարուել են մի շարք հետազոտութիւններ, քանի որ նա բողոքել է ձախ աչքի տեսողութիւնից, եւ ունեցել է գլխապտոյտներ: «Արդէն ունենք, վերջնական եզրակացութիւնը, որ տուել է Առողջապահութեան նախարարութեան գլխաւոր ակնբոյժ փրոֆ. Մալայեանը, ըստ որի ախտորոշուել է ձախ աչքի տեսողական ներուի սուբատրոֆիա եւ ձախ աչքի տեսողաւոր նեղացած է 50 աստիճանով», նշեց Վարդուհի էլբակեանը: Պաշտպանը վստահեցրեց, որ դա հետեւանք է Յուլիսի մէկին ատրճանակի խզակովից ստացուած հարուածից: Երէկ վերաքննիչ դատարանում պաշտպանը պէտք է բողոքարկէր Տիգրանի կալանաւորումը որպէս խափանման միջոց ընտրելու երկարացման կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների ընդհանուր իրաւասութեան դատարանի որոշումը՝ դատաւոր է. Աւետիսեան, սակայն դատախազը եւ վարոյթ իրականացնող մարմինը չէին ներկայացել եւ դատ յետաձգուել է մինչեւ Երկուշաբթի: Այդ ժամանակ պաշտպանը պէտք է առաջարկուէին անի նաեւ Տիգրանին գրաւով բաց թողնելու միջնորդութիւն: Վարդուհի էլբակեանը նաեւ տեղեկացրեց, որ Հինգշաբթի օրը հանդիպել է Տիգրանին եւ նկատել է, որ նա շատ գունատ է եւ ակնյայտ երեւում է, որ նրա աչքը վնասուած է: Պաշտպանի խօսքով մէկուսարանային պայմանները Տիգրան Առաքելեանը առողջ

ջական վիճակը կարող են տանել անգամ կուրացման եւ նրանց անյայտ պէտք է տեղափոխել քաղաքացիական հիւանդանոց:

Պաշտպան էլբակեանը նաեւ նշեց, որ իրենք բողոքարկելու են նաեւ վճռաբեկ դատարան, որտեղ եւս միջնորդութիւն կը ներկայացուի Տիգրանին երախտաւորագրով բաց թողնելու համար: ՀԱԿ իրաւական աջակցութեան ծառայութեա ներկայացուցիչ Արմէն Նաչատրեանը, ով նույնպէս ներկայ էր մամուլի ասուլիսին, նշեց, որ Երկուշաբթի կամ Երեքշաբթի արդէն Եւրոպական դատարան կը գնայ դատարանին ուղղուած նախնական նամակը Տիգրան Առաքելեանի կողմից: «Պատրաստուում ենք Տիգրան Առաքելեանի կալանքի հետ կապուած բողոքարկել ԵՎ Յ-րդ յօդուածի եւ Ե-րդ յօդուածի խոչտանգման հետ կապուած, իրաւունքի խախտումները, որովհետեւ կալանքը ամբողջութեամբ ապօրինի է տրուած եւ դատարանները բաւարարել են քննիչի միջնորդութիւնները՝ խախտելով ներպետական օրէնսդրութեան պահանջները եւ վճռաբեկ եւ ԵԴ նախադէպային ամբողջ պրակտիկան», նշեց Արմէն Նաչատրեանը:

ԱՏԵՓԵՓԱՆ ՍԱՖԱՐԵԱՆ ԵՐՐՈՊԱՆ ԶՈՅԱԲԵՐՈՒՄ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՅԱՆՈՒՆ ՀԱՅ-ԹՈՒՐԲԱԿԱՆ ՄԵՐՁԵՑՄԱՆ.

Անիմատ է այս աշնան ընթացքում ԵՆ-ից եւ այլ եւրոպական կառույցներից սպասել, որ նրանք կ'անդրադառնան Հայաստանի ժողովրդավարացման եւ ներքին հարցերին: Այս մասին, խօսելով ԵՆԽՎ աշնանային նստաշրջանի մասին, յայտարարել է «Ժառանգութիւն» կուսակցութեան պատգամաւոր Ստեփան Սաֆարեանը: Սա, նրա խօսքերով, վերաբերում է ոչ միայն Հայաստանին, այլ նաեւ Թուրքիային:

«Ժառանգութիւն» կուսակցութեան պատգամաւոր Ստեփան Սաֆարեան

միայն առաջնահերթութեան կարգով քննարկելու ցանկութիւնը չկայ, այլ նաեւ եւրակառուցները համոզուած են կամ նրանց համոզել են, որ նման պարտաւորութիւնների կատարման ընթացքին անդրադարձը կարող է վնասել հայ-թուրքական մերձեցման գործընթացին:

Սաֆարեանի խօսքերով՝ սրա առաջին լուրջ նախապայմանը յայտնուեց այն ժամանակ, երբ «Ժառանգութեան» անդամ, ԵՆ ներկայացուցիչ Զարուհի Փոստանճ-

ՄԱՆԴԱՏԻՑ ԶՐԿՈՒԱԾ ՅԱԿՈՒ ՅԱԿՈՒԲԵԱՆԸ ԿՐԿԻՆ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՆ

Սատու Միքայէլեանի եւ Յակոբ Յակոբեանի՝ մանդատներից զրկուելուց յետոյ նրանց ընտրատեղամասերում յայտարարուած ընտրութիւնները բաւական ուշագրաւ են լինելու՝ չստակապէս թիւ 8 ընտրատարածքում, որտեղ մանդատից զրկուած Յակոբ Յակոբեանը կրկին առաջադրուել է:

Թիւ 25 եւ թիւ 8 ընտրատարածքներում, որտեղ յայտարարուել են նոր ընտրութիւններ, պատգամաւորական թեկնածուների առաջադրման ժամկէտն աւարտուել է երէկ:

Երէկուայ դրութեամբ, թիւ 8 ընտրատարածքում առաջադրուել են 3 թեկնածուներ Յակոբ Յակոբեանը, Հայաստանի գլխաւոր մարքսիստ Դաւիթ Յակոբեանը եւ անկուսակցական Կորիւն Նահապետեանը: Կորիւն Նահապետեանը թէ-

եւ անկուսակցական է, սակայն, ինչպէս Tert.am-ին ասել է թիւ 8 ընտրատարածքի նախագահ Օլեգ Գրիգորեանը, նա առաջադրուել է ՀՀԿ որոշմամբ:

ԿԸՀ մամուլի ծառայութեան տեղեկացմամբ՝ թիւ 25 ընտրատարածքում 4 առաջադրումներ են եղել, ու որպէս պատգամաւորական թեկնածուներ առաջադրուել են Յարութիւնեան Մխիթարը՝ «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութիւնից, ով, ինչպէս արդէն յայտնել ենք, Մաղկաձորի սպորտբազայի նախկին տնօրէնն է, անկուսակցականներ Արթուր Յովհաննիսեանը, Մհեր Հայրապետեանը եւ Մուշեղ Յարութիւնեանը:

Յիշեցնենք, որ այս ընտրութիւնները տեղի են ունենալու Դեկտեմբերի 6-ին:

եանը վերադարձաւ յանձնաժողովի նիստից եւ տեղեկացրեց, որ Հայաստանի հարցը չի քննարկուելու:

«Պարզում է, որ ինչպէս դարբաղեան հակամարտութեան պարագայում է, այստեղ նոյնպէս քիչ

կարեւորութիւն է տրուած երկու երկրների ժողովրդավարացմանը», - ընդգծել է Ստեփան Սաֆարեանը՝ յաւելելով, որ աւելի շատ ուշագրութեան են արժանանամում աշխարհաքաղաքական շահերը:

ՄԱՍԻՍ ԱՄԵՆԱՎՍՏԱՀԵԼԻ ԱՂԲԻՒՐԸ ՀԱՅՐԵՆԻ

ԼՈՒՐԵՐ

ՌԵՃԵՐ ԵՐՏՈՂԱՆ.

«ԹՈՒՐՔԻԱՆ ՉԻ ԿԱՐՈՂ ԱՆՏԵՍԵԼ ԵՂԱՎՅՐԱԿԱՆ ԱՏՐՊԵՅՃԱՆԻ ՇԱՐՅԵՐԸ»

«Հայաստանի հետ յարաբերությունների բարելավման գործընթացում թուրքիան չի կարող հաշուի չառնել Ատրպեյձանի շահերը», երկն Նիլ Երթում տեղի ունեցած ասուլիսում յայտարարել է թուրքիայի վարչապետ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողանը:

Թուրքիայի վարչապետ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողան

«Մենք ուզում ենք կարգաւորել յարաբերութիւնները Հայաստանի հետ այնպէս, որ թուրքիան դրանից շահի, միեւնոյն ժամանակ՝ չտուժեն Ատրպեյձանի շահերը», - «Անատոլու» գործակալութեան փոխանցմամբ, ասել է Էրտողանը եւ ընդգծել՝ «խնդրի լուծման այլ տարբերակ մենք չեն պատկերացնում»:

«Միացեալ Նահանգների նախագահ Պարաք Օպամայի հետ հանդիպման ժամանակ ես ասացի, որ թուրքիան չի կարող անտեսել եղբայրական Ատրպեյձանի շահերը: Պարաք Օպաման պատասխանեց, թէ մեծ կարեւորութիւն է տալիս այդ խնդրին եւ խոստացաւ արագացնել ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խմբի աշխատանքները», յայտարարել է թուրքիայի վարչապետը: Էրտողանը տեղեկացրել է, որ միջնորդական խմբի ջանքերը ակտիւաց-

նելու հարցով դիմել է նաեւ Ռուսաստանի նախագահ Դմիտրի Մեդվեժեւին:

«Թուրքիան ուզում է բարեկամական յարաբերութիւններ ունենալ բոլոր հարեւան երկրների, այդ թւում՝ Հայաստանի հետ, եւ պատրաստ է այդ ուղղութեամբ ձեռնարկել բոլոր անհրաժեշտ քայլերը, սակայն Հայաստանն էլ իր հերթին պէտք է քայլեր ձեռնարկի», - յայտարարել է Ռեճեփ Էրտողանը:

ՀԻԼԸՐԻ ՔԼԻՆԹԸՆ.

«ԱՄՆ-Ի ԿԱՐՉԱԿԱԶՄԸ ԱՆԸՆԴՈՒՆԵԼԻ Է ՀԱՍԱՐՈՒՄ ՍՏԱՏՈՒՄ-ՔՈՒՈՆ ՂԱՐԱԲԱՂԵԱՆ ՀԱԿԱՍԱՐՏՈՒԹԻՒՆՈՒՄ»

«Միացեալ Նահանգների վարչակազմը անընդունելի է համարում ստատուս քուոն հայատրպեյձանական հակամարտութիւնում», ըստ Ատրպեյձանի արտգործնախարարութեան՝ յայտարարել է Միացեալ Նահանգների պետքարտուղար Հիլըրի Քլինթընը Ուրբաթ օրը Ատրպեյձանի արտգործնախարար Էլմար Մամեդիարովի հետ հանդիպման ժամանակ:

«Միացեալ Նահանգների նոր վարչակազմը վերահաստատում է իր աջակցութիւնը Ղարաբաղեան խնդրի շուտափոյթ կարգաւորմանը», ասել է ԱՄՆ-ի պետքարտուղարը:

Ատրպեյձանի արտգործնախարարը, իր հերթին, երախտագիտութիւն է յայտնել այն ուղղութեան համար, որ պաշտօնական Ուաշինգթոնը ցուցաբերում է այս խնդրին, եւ նշել է, թէ հակամարտութիւնը հնարաւոր է կարգաւորել միայն ինքնիշխանութեան, տարածքային ամբողջականութեան եւ Ատրպեյձանի միջազգայնօրէն ճանաչուած սահմանների շրջանակում:

Թուրքական լրատուամիջոց-

ների հաղորդմամբ՝ խնդրի շուրջ նոյն օրը մտքեր են փոխանակել նաեւ Միացեալ Նահանգների նախագահ Պարաք Օպաման եւ թուրքիայի վարչապետ Ռեճեփ Էրտողանը, որոնք հանդիպել են Փեթերսբուրգում՝ Մեծ քանակաւի գագաթնաժողովի ընթացքում:

«Անատոլիա» լրատուական գործակալութեան փոխանցմամբ՝ շուրջ 15 րոպէ շարունակուած առանձնազրոյցի ընթացքում Պարաք Օպաման դրական է գնահատել հայ-թուրքական մերձեցումը եւ նշել, որ երկու երկրների միջեւ յարաբերութիւնների գարգացումը մեծ նշանակութիւն ունի ողջ տարածաշրջանի համար:

Թուրքական գործակալութեան հաղորդմամբ՝ Պարաք Օպաման նաեւ ասել է, որ գիտակցում է Ղարաբաղեան խնդրի կարգաւորման կարեւորութիւնը, ինչին ի պատասխան՝ թուրքիայի վարչապետը յայտարարել է, թէ ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խումբը, որտեղ համաձայնագրուած են Միացեալ Նահանգները, Ռուսաստանն ու Ֆրանսան պէտք է ակտիւացնի ջանքերը հակամարտութիւնը լուծելու ուղղութեամբ:

ՆԻԻ ԵՈՐՔՈՒՄ ԿԱՅԱՑԵԼ Է ՀՀ ԱՐՏԳՈՐԾՆԱԽԱՐԱՐԻ ԵՒ ԱՄՆ ՊԵՏՔԱՐՏՈՒՂԱՐԻ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ

Հայաստանի արտգործնախարար Էդուարդ Նալբանդեան եւ ԱՄՆ պետքարտուղար Հիլարի Քլինթոն

Հայաստանի արտգործնախարար Էդուարդ Նալբանդեանը Սեպտեմբերի 28-ին ծաւալուն ելոյթով է հանդէս եկել Միաւորուած ազգերի կազմակերպութեան գլխաւոր ասամբլեայի 64-րդ նստաշրջանում:

Իր ելոյթում Հայաստանի արտգործնախարարն անդրադարձել է մի շարք միջազգային եւ տարածաշրջանային խնդիրների եւ դրանց լուծման վերաբերեալ Հայաստանի մտայնութեանը: Նա ներկայացրել է արցախեան հիմնախնդրի կարգաւորման գործընթացը եւ հայկական կողմի մտայնութեանը: Միջազգային ամենահեղինակաւոր ամպիոնից Էդուարդ Նալբանդեանը խօսել է Հայաստանի նախագահի նախաձեռնութեամբ սկսուած հայ-թուրքական յարաբերութիւնների կարգաւորման գործընթացի մասին:

Նոյն օրը Էդուարդ Նալբանդեանը հանդիպել է ԱՄՆ պետքարտուղար Հիլարի Քլինթոնի հետ, ինչն այս տարի Հայաստանի եւ Միացեալ Նահանգների արտաքին քաղաքական գերատեսչութիւնների ղեկավարների երկրորդ հանդիպումն էր:

Ողջունելով Հայաստանի արտգործնախարարին՝ ԱՄՆ պետքարտուղարը նշել է, որ Միացեալ Նահանգները Հայաստանի գործընկերն է թէ ժողովրդավարական բարեփոխումների, թէ տնտեսական զարգացման բնագաւառներում: Տիկին Քլինթոնի բնորոշմամբ հայ-ամերիկեան յարաբերութիւնները համապարփակ, ընդգրկուած եւ խոր բնույթ ունեն: Պետքարտուղար Քլինթոնը ամերիկեան վարչակազմի անունից պատրաստակամութիւն է յայտնել շարունակելու համակողմանի հա-

մագործակցութիւնը Հայաստանի նախագահի, կառավարութեան եւ արտգործնախարարի հետ: Անդրադառնալով հայ-թուրքական յարաբերութիւններին՝ Հիլարի Քլինթոնը բարձր է գնահատել Հայաստանի ջանքերը թուրքիայի հետ յարաբերութիւնները կարգաւորելու ուղղութեամբ եւ վերահաստատել է ԱՄՆ-ի դիրքորոշումն առ այն, որ Հայաստանի եւ թուրքիայի միջեւ յարաբերութիւնների կարգաւորումը պէտք է լինի առանց նախապայմանների եւ խելամիտ ժամկէտներում:

Էդուարդ Նալբանդեանը, գոհունակութիւն յայտնելով հայ-ամերիկեան բարձր մակարդակի կանոնաւոր շփումների կապակցութեամբ՝ ընդգծել է, որ Հայաստանը կարեւորելով Միացեալ Նահանգների հետ յարաբերութիւնների առաւել ամրապնդումը, հետամուտ է լինելու ԱՄՆ-ի հետ բարեկամական գործընկերութեան զարգացմանն ու խորացմանը եւ համագործակցութեան ընդլայնմանը: Նախարար Նալբանդեանը շնորհակալութիւն է յայտնել հայ-թուրքական յարաբերութիւնների կարգաւորման գործընթացին ԱՄՆ աջակցութեան համար: Արցախեան հիմնախնդրի քննարկման ժամանակ Էդուարդ Նալբանդեանը կարեւորել է ԱՄՆ-ի՝ որպէս ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահ երկրի դերակատարութիւնը հիմնախնդրի հանգուցալուծմանն ուղղուած բանակցային գործընթացում: Հայաստանի եւ ԱՄՆ արտաքին քաղաքական գերատեսչութիւնների ղեկավարները մտքեր են փոխանակել երկուստեք հետաքրքրութիւն ներկայացնող հարցերի շուրջ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀԵՐՔՈՒՄ Է ԱՏՐՊԵՅՃԱՆԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հայաստանի Պաշտպանութեան նախարարութիւնը հերքել է Ատրպեյձանի ՊՆ-ի մամուլի քարտուղար Էլզար Սաբիրօղլուն Սեպտեմբերի 25-ին յայտարարութիւնը, թէ իբր վերջին մէկ տարուայ ընթացքում զօրավարժութիւնների ժամանակ զոհուել են 10 հայ զինծառայողներ, իսկ վերջին զօրավարժութեան ժամանակ 76 զինծառայողներ հրաժարուել են մասնակցել ուսումնական վարժանքներին:

Ըստ ՀՀ ՊՆ-ի Տեղեկատուութեան եւ հասարակայնութեան հետ կապերի վարչութեան հաղորդագրութեան է. Սաբիրօղլուի հաղորդած լուրերը բացարձակ չեն համապատասխանում իրականութեանը եւ ընդամէնը Ատրպեյձանի ՊՆ մամուլ խօսնակի հրեւանդ երեւակայութեան արդիւնք են:

ԿՈՆԳՐԵՍԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ ԵՄ-Ի ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՅԻՉՆԵՐԻ ՀԵՏ ՔՆՆԱՐԿԵԼ ԵՆ ՔԱՂԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՈՒԱԾ ՀԱՐՑԵՐ

Սեպտեմբերի 28-ին Հայ Ազգային Կոնգրեսի ներկայացուցիչներ Լեւոն Չուրբեանը, Դաւիթ Շահնազարեանը եւ Վլադիմիր Կարապետեանը հանդիպել են ՀՀ-ում ԵՄ պատուիրակութեան ղեկավար Ռաուլ Դէ Լուցենբերգերին, ԵՄ Հարեւանութեան քաղաքականութեան գործառնական բաժնի ղեկավար Ուֆֆէ Հոլստ Յենսենն եւ հաղորդակցութեան եւ զեկուցման հարցերով պատասխանատու Կարինա Կոստորժեւայի հետ:

Հանդիպման ընթացքում քննարկուել են ԵՄ Հայաստան համագործակցութեանը, ինչպէս նաեւ Հայաստանում ժողովրդավարութեան վիճակի, մասնաւորապէս քաղաքացիական իրաւունքների հետ կապուած հարցեր:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

«ԻՐԱԿԱՆԱՆՈՒՄ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ՍՓԻՌՔԻՑ ՏԱՐԱՆՁԱՏԵԼՈՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ»
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԼԻԱԶՕՐՈՒԱԾ ԶԵՆ ՍՓԻՌՔԱՅԱՅՈՒԹԵԱՆ ԱՆՈՒՆԻՑ
ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՎԱՐԵԼ ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ՀԵՏ. ԱՍՈՒՄ Է ՀԱՄԲԻԿ ՍԱՐԱՖԵԱՆԸ

Սոցիալ-Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցության ամերիկեան կառույցի ատենապետ Համբիկ Սարաֆեանի կարծիքով հայ-թրքական արձանագրությունների քննարկումը ափիւռքի հետ պետք է սկսուեր ոչ թէ հիմա, այլ շատ աւելի վաղ:

Կարեւոր է, որ Հայաստանը եւ ափիւռքը հասկանան, թէ ինչը ինչի համար է արւում եւ երբ է արւում: Նախագահը ոչ թէ հիմա պետք է հանդիպեր ափիւռքի կառույցների հետ, փաստի արձանագրումից յետոյ, այլ դրանից շատ աւելի վաղ:

Մտահոգութիւնները ոչ թէ այն կէտում են, թէ ինչ է գրուած արձանագրութիւններում, այլ, թէ ինչէս գրուածը շահարկուելու:

Սփիւռքին ամէնից շատ մտահոգող երկու խնդիրների՝ ցեղասպանութեան ու պահանջատիրութեան յետագայ արծարծումը, ըստ ՄԴՀԿ ներկայացուցչի, արձանագրութիւնների վաւերացումից յետոյ շատ աւելի բարդ ու հակասական ընթացք է ունենալու: Այդ հարցերի իրաւական հասցէատէրը, ըստ բանախօսի, հենց ափիւռքն է, որն իրաւունք ունէր մասնակից դառնալ նախորդած քննարկումներին:

«Թէ Հայաստանը ինչպէս է ուզում շփումներ ունենալ թուրքիայի հետ, Հայաստանի ժողովրդի որոշելու գործն է: Սփիւռքը կարող է համաձայն լինել կամ չլինել, բայց, յամենայնդէպս, ափիւռքը չի կարող պարտադրել Հայաստանին թէ ինչպէս է պատկերացնում յարաբերութիւնները թուրքիայի հետ», նշեց ՄԴՀԿ-ի Ամերիկայի ատենապետը:

Իսկ ինչ վերաբերում է Յե-

ղասպանութեան հարցին, ապա այստեղ, ըստ բանախօսի, «հարցը տարբերում է եւ շատ աւելի կարեւոր է դառնում Սփիւռքի կարծիքը»:

«Վերջի վերջոյ, Հայ պահանջատիրութեան իրաւատէրը ափիւռքահայութիւնն է, ինչպէս նաեւ՝ Հայաստանում ապրող բոլոր այն զաղթականների զաւակներն ու ժառանգները, որոնք ենթարկուել են Յեղասպանութեան», ասաց Համբիկ Սարաֆեանը:

«Հայաստանը հնարաւորութիւն չունի Յեղասպանութեան հարցը՝ որպէս պետական քաղաքականութիւն արծարծել», ընդգծեց ատենապետը:

Այս պարագայում ՄԴՀԿ ներկայացուցչի համար անհասկանալի է, թէ ինչպէս «առանց խորհրդակցելու»՝ ափիւռքայի հետ, Հայաստանի «որեւէ իշխանութիւն» կարող է նման հարց քննարկել:

«Զի կարելի սեղանի վրայ դնել մի հարց եւ յետոյ ասել՝ «գիտէ՞ք ինչ, այս հարցը քննարկման ենթակայ չի», նշեց ատենապետը եւ յաւելեց, որ յոյս ունեն, որ «Հայաստանի այս իշխանութիւնը կը փոխի մօտեցումը եւ Հայաստանին կ'ազատի քաղաքական մի փակուղուց, որ մտել է»:

Ինչ վերաբերում է Սերժ Սարգսեանի մէկշաբաթեայ համահայկական ուղեւորութեանը, որի նպատակն է լսել հայկական ափիւռքի կարծիքները հայ-թրքական յարաբերութիւնների կարգաւորման վերաբերեալ, ապա, Համբիկ Սարաֆեանի կարծիքով, դրա արդիւնքում էլ չի ներկայացուի ափիւռքի իրական կարծիքը:

«Մտավախութիւնն այն է, որ սա վերածուելու է PR կամպանիայի: Եւ երբ հանդիպումներ լինեն, «Հ1»-ը նման սովորութիւն ունի՝ շատ սիրուն նկարեն, մի քանի խօսքեր ասեն եւ առանց Սփիւռքի կարծիքը լիարժէք ներկայացնելու՝ ասուի, որ նախագահը գնաց Սփիւռք, հանդիպեց Սփիւռքի ժողովրդի հետ եւ Սփիւռքը համակարծիք է», յայտարարեց Համբիկ Սարաֆեանը:

Վերջինիս կարծիքով՝ շատ աւելի արդիւնաւէտ պիտի լինէր, եթէ այս հանդիպումը լինէր 3 ամիս առաջ:

Հայ-թրքական յարաբերութիւններում Սփիւռքի ներկայացուցչի ներկայացուցչի կարծիքին տեղեկանալու եւ այդ կարծիքը հաշուի առնելու՝ Հայաստանի իշխանութիւնների անկեղծութեանը երէկ դժուար էր հաւատալ, Սփիւռքում գործող կուսակցութեան՝ ՄԴՀԿ-ի հայ-թրքական յարաբերութիւնների մասին տեսակէտներ ներկայացնող ասուլիսին ներկայ չէր ոչ Հանրային հեռուստատեսութիւնը, ոչ էլ իշխանական վերահսկողութեան ներքոյ գտնուող մի շարք հեռուստաընկերութիւններ:

ՄԴՀԿ ներկայացուցչի խօսքերով՝ հայ-թրքական արձանագրութիւնների ընդունումը կը խորացնի Հայաստան-Սփիւռք անջրպետը: «Հայաստանը Սփիւռքից տարանջատելու թուրքիայի իրականացրած վաղեմի քաղաքականութիւնն անուղղակի իրականութիւն է դառնում», յայտարարեց նա:

Համբիկ Սարաֆեանը կարծում է, որ Հայաստանի իշխանութիւնը նահանջի տեղ չունի, արդէն իսկ «այո»-ն ասել է, եւ նահանջը անլուրջ կարող է ընկալուել: ՄԴՀԿ ներկայացուցչի համոզմամբ՝ հայ-թրքական արձանագրութիւնները կարող էին այլ տեսք ունենալ, եթէ Հայաստանում առկայ ներքին չլուծուած խնդիրները չլինէին: «Սրա շարունակութիւնը, բնականաբար, դարաբաղեան հարցն է», ասաց նա: Սարաֆեանը նշում է, որ Սփիւռքը Հայաստանի իշխանութեան վարած քաղաքականութեանը ներազդելու հնարաւորութիւններ չունի, եւ առաջին հերթին դա պետք է անի Հայաստանի ժողովուրդը: «Սփիւռքը չի ժխտում, որ անհրաժեշտ է յարաբերութիւններ ունենալ: Ինչ վերաբերում է Յեղասպանութեան հարցին՝ Սփիւռքը շատ աւելի միահամուռ է: Ինչպէս կարելի է այս հարցն այսպէս արծարծել: Սփիւռքը պատրաստ չի եւ պատրաստ չի եղել երբեք: Եթէ Հայաստանի ներքին հարցերը լուծուած չեն, ինչպիսի որոշումներ էլ ընդունուեն, միշտ կ'սկսածելի բնոյթ են ստանալու», նկատեց ՄԴՀԿ ներկայացուցչի:

«Սփիւռքը չի ժխտում, որ անհրաժեշտ է յարաբերութիւններ ունենալ: Ինչ վերաբերում է Յեղասպանութեան հարցին՝ Սփիւռքը շատ աւելի միահամուռ է: Ինչպէս կարելի է այս հարցն այսպէս արծարծել: Սփիւռքը պատրաստ չի եւ պատրաստ չի եղել երբեք: Եթէ Հայաստանի ներքին հարցերը լուծուած չեն, ինչպիսի որոշումներ էլ ընդունուեն, միշտ կ'սկսածելի բնոյթ են ստանալու», նկատեց ՄԴՀԿ ներկայացուցչի:

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ-ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՆՎԱՏԱՅՈՒԹԵԱՆ ՄԹՆՈՒՈՐՏԻ ԱՐԴԻՒՆՔՆ ԵՆ ՆՎԱՏՈՒԱԾ ՔԱՅԼԵՐԸ

Լիբանանի հայկական համայնքը ներկայացնող երկրի խորհրդարանի նախկին եւ ներկայ երկու պատգամաւորներ ՄԴՀԿ անդամ Եղիա Ճէրէճեանը ու Սեպուհ Գալբակեանը այսօր խօսեցին հայ-թրքական նախաստորագրուած արձանագրութիւնների մասին:

Նախկին պատգամաւոր Եղիա Ճէրէճեանը յայտնեց, որ Սփիւռքում, ինչպէս եւ Հայաստանում միատեսակ մտածելակերպ չկայ այս հարցի շուրջ:

«Ժողովուրդ-իշխանութիւն անվատանութեան միջոցառումի արդիւնքն են նկատուած քայլերը: Մարդիկ ենթադրում են, որ արձանագրութիւնների մէջ կան բաներ, որոնք անվատանութիւնից են բխում: Կան մարդիկ, որ գտնում են, թէ թուրքիայի հետ յարաբերութիւններ սկսելը ոչ մի կերպ չի վնասի Հայաստանին: Կան մարդիկ, որոնք վախենում են, որ այս քայլը կարող է առաջանորդուել Յեղասպանութեան ուրացմամբ», ասաց նա:

Նշուեց նաեւ, որ հայ-թուրքական յարաբերութիւնների կարգաւորման վերջին զարգացումները շատ երկար քննարկուել են նաեւ ՄԴՀԿ-ի վերջին օրերին կայացած համագումարում, եւ այնտեղ եւս հնչել են տարբեր տեսակետներ: Եղիա Ճէրէճեանի խօսքերով, դա «շատ բնական է, որովհետեւ սա շատ այժմէական է, կենսունակ հարց է»: Արդիւնքում համագումարի յայտարարութեան մէջ յստակ ամրագրուել է, որ

ՄԴՀԿ-ի համար անընդունելի է որեւէ գիշում Հայոց ցեղասպանութեան եւ դարաբաղեան հիմնախնդրի հարցերում:

Լիբանանի խորհրդարանի ներկայիս պատգամաւոր Սեպուհ Գալբակեանի խօսքով՝ «Մեր վերլուծութիւնն այն է, որ Ամերիկան ինքն է այս փոխ-յարաբերութեան կնքահայրը դա բխում է նրանից, որ Հայաստանն ուզի, չուզի, մօտիկ յարաբերութիւնների մէջ է իրանի հետ, ուստի Ամերիկայի քաղաքականութիւնն է իրանը պաշարել աշխարհագրականօրէն: Դրա համար Ամերիկայի նպատակն է Հայաստանը կտրել իրանից ու Ռուսաստանից»:

Նա վստահ է, որ ԱՄՆ-ի շահերը չեն համապատասխանում

Հայաստանի շահերին, բայց, ըստ նրա, կայ նաեւ պրագմատիկ քաղաքականութիւն, այն է՝ սահմանի բացումն ու դեսպանութիւնների հիմնումը իշխանութիւնները կարող են այնպէս տանել, որ չազդի Յեղասպանութեան հարցի վրայ: Եթէ թուրքիայի հետ յարաբերութիւնների հաստատումը պետք է լինի ցեղասպանութեան եւ շարաբաղի հարցում գիշումների գնով, ապա իրենք դէմ են:

«Մեր ժողովուրդն աշխարհացրիւ է, եւ Յեղասպանութեան հարցում Սփիւռքն իր բարոյական խօսքը պետք է ասի, իսկ իշխանութիւնները պետք է նկատի ունենան նաեւ Սփիւռքի ասածները», յայտարարեց Ս. Գալբակեանը:

ՀԱՅ-ԹՈՒՐԵԱԿԱՆ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Շարունակուած էջ 1-էն

նի արտգործնախարար Էդուարդ Նալբանդեանը եւ թուրքիայի արտգործնախարար Ահմետ Դաւութօղլուն:

Արարողութեանը, ամենայն հաւանականութեամբ, կը մասնակցի նաեւ երկու երկրների միջեւ բանակցութիւններում միջնորդ հանդիսացող երկրի՝ Շուէյցարիայի արտգործնախարար Միշլին Քալմի-Ռեյլը:

Արձանագրութիւնների ատորագրումից յետոյ երկու երկրների կառավարութիւնները փաստաթուղթով կը ներկայացնեն խորհրդարանների վաւերացմանը:

Պատասխանելով «Ազատութիւն» ռատիոկայանի հարցին՝ Հայաստանի արտգործնախարարութեան մամուլի խօսնակի պաշտօնակատար Տիգրան Բալայեանը Կիրակի օրը ոչ հաստատեց, ոչ էլ հերքեց այս տեղեկութիւնը՝ ընդգծելով, որ արտգործնախարարութիւնը հայ-թուրքական յարաբերութիւններին առնչուող գործընթացների մասին հանրութեանը կը տեղեկացնի պատշաճ ժամկէտներում:

Երկուշաբթի Հայաստանի նախագահի մամուլի խօսնակ Սամուէլ Ֆարմանեանը, արձագանքելով թուրքիայի վարչապետի յայտարարութիւններին, ամանաւորապէս, ասել է. «Երբ որ գործընթացի յաջորդ փուլերի վերաբերեալ յստակութիւն լինի, ապա մենք դրա մասին կը տեղեկացնենք»:

ՇԱՄԱԳՈՒՄԱՐ

ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ 19-ՐԴ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԲԱՑՈՒՄԸ

Շարունակում է 1-ին

Դահլիճը լեցում էր կուսակցության անդամներով ու հրաւիրեալներով:

Հանդիսության բացումը կատարեց ՄԴՀ «Սարգիս Տիրունի» Երիտասարդական Միության անդամ Ընկ. Նարեկ Գալստեան, որ հրաւիրեց յոտնկայս ունկնդրելու Հայաստանի Հանրապետության եւ ՄԴՀ քայլերգները, որոնք կատարուեցան Յասմիրկ Զաքարեանի եւ Վահագն Մարգարեանի կողմից: Ապա, ներկաները մեկ վայրկեան յոտնկայս լուսվեցան շարժեցին Հայ Ժողովուրդի բոլոր նահատակներու չիշատակը:

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ ՄԴՀ Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ Ընկեր Սեդրակ Աճէմեան: Ան իր ելույթին մէջ յայտարարեց որ, Հայ Ժողովուրդի համար բախտորոշ ժամանակաշրջանի մը, երբ մեր ազգի առջեւ կան բազմաթիւ մարտահրաւէրներ, հաւաքուած ենք քաղաքամայր Երեւանի մէջ հանդիսաւոր բացումը կատարելու Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան 19-րդ Համագումարի ու աւելցուց, որ կուսակցութեան 122-ամեայ պատ-

ուաւ: Իսկ վերջերս հրապարակուած երկու Արձանագրութիւնները եկան հիասթափութեան ու զայրոյթի հսկայ ալիք մը յառաջացնելու սփիւռքի տարածքին ապրող մեր ժողովուրդի գաւազններուն մօտ»:

Խօսելով Հայաստանի մէջ Հնչակեան Կուսակցութեան ունենալիք դերի մասին Ընկ. Աճէմեան ըսաւ.- «Հնչակեան Կուսակցութիւնը, որպէս ազգային ու ընկերակցական գաղափարախօսութիւն դաւանող կուսակցութիւն, կը ձգտի ունենալ իր ուրոյն տեղը Հայաստանի քաղաքական կեանքին ներս, դառնալու համար ժողովուրդի համեստ խաւի ընկերային ու տնտեսական իրաւունքներու պաշտպանը: Մենք այդ դերը կրնանք կատարել միայն այն ժամանակ, երբ կան ու կը գործեն ժողովրդավարական սկզբունքներ՝ եւրոպական չափանիշերուն համապատասխան ու մեր առջեւ բաց ըլլան զանգուածային լրատուական միջոցները որպէսզի կարողանանք մեր տեսակէտները հասցնել հասարակութեան: Այլապէս, մեր կուսակցութիւնը եւ միւս բոլոր ընդդիմադիր կազմակերպութիւնները պարտաւորուած կ'ըլլան դիմելու փողոց ու հրապարակներ՝ ժողովուրդին հետ հաղորդակից դառնալու համար»:

Աւարտելով իր խօսքը ՄԴՀ ատենապետը ըսաւ.- «Հնչակեան Կուսակցութեան իւրաքանչիւր համագումար եղած է շրջադարձային: 19-րդ Համագումարը կայանալով մեր ժողովուրդի համար ճակատագրական այս օրերուն, կը ստանայ առաւել մեծ կարեւորութիւն: Այս գիտակցութեամբ է որ այնպէս ի տարբեր կողմերէն Հնչակեան պատուիրակները ժամանած են Երեւան, Հայաստանի իրենց գաղափարակիցներու հետ միատեղ կատարելու անցեալ շրջանի արժեւորումը եւ ապագայ գործունէութեան ծրագրաւորումը՝ յօգուտ մեր ազգին ու Հայրենիքին»:

Ապա, ելույթ ունեցաւ ՄԴՀ Հայաստանի ատենապետ ընկերուհի Լուսինիա Սարգսեան ու յայտարարեց որ իւրաքանչիւր համագումար առանձնակի երեւոյթ է ու այնտեղ հնչեցուած մտքերը, գաղափարները, բանաձեւերը ոչ միայն յետադարձ հայեացք են մօտիկ անցեալի այլ նաեւ հաստատակամ հայեացք են Հայաստանի ու Ղարաբաղի ապագային:

«Հայաստանի Հնչակեան կառուցը ունի առանձնակի դերակատարութիւն, որով տարբերուած է ՄԴՀ միւս կառուցներէն: Նա ունի հնարաւորութիւն Հայ Ժողովուրդի ընդարձակ պատմական հայրենիքի մի փոքրիկ անկախացած մասում

անմիջականօրէն մասնակցել պետական շինարարութեանը, ընտրել ու լինել ընտրուած ամենատարբեր պետական ատենաներում, իսկ ամենակարեւորը, պետական մակարդակով, քաղաքական յաղթանակի դէպքում իրագործել Հնչակեան Կուսակցութեան գաղափարախօսութիւնը».- ըսաւ Կուսակցութեան Հայաստանի ատենապետը:

Ողջոյնի խօսքերով յաջորդաբար հանդէս եկան «Նոր Ժամանակներ» Կուսակցութեան նախագահ Արամ Կարապետեան, Լիպեւրալ Կուսակցութեան նախագահ Հմայեակ Յովհաննէսեան, Հայոց Համագային Շարժումի վարչութեան նախագահ Արմէն Մարտիրոսեան:

Վերջին խօսքը վերապահուած էր Հայաստանի առաջին նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանին, որ ամպիոն բարձրացաւ ներկաներու բուն ու յոտնկայս ծափահարութիւններուն տակ:

Լեւոն Տէր-Պետրոսեան նախ ողջունեց ՄԴՀ 19-րդ Համագումարը, եւ յատկապէս այն առիթով, որ այն տեղի կ'ունենայ Հայաստանի մէջ, որով մասին 18 տարի առաջ ոչ ոք չէր կրնար երազել:

«Ըստեցաւ, որ Համագումարը տեղի է ունենում ճակատագրական, բախտորոշ ժամանակաշրջանում: Սա ճշմարտութիւն է: Ցաւալի է, որ անկախութիւնից 18 տարի անց մենք ճակատագրական ժամանակաշրջանում ենք ապրում, մենք պէտք է կայացած պետութիւն լինէինք, ոչ մի պատահականութիւն չպիտի վտանգէր մեր գոյութիւնը, ոչ մի նեարդայնութիւն, ոչ մի լարուածութիւն չպէտք է լինէր մեր հասարակութիւնում արտաքին յարաբերութիւններում: Ցաւօք, մենք շատ ժամանակ ենք կորցրել, եւ այդ ժամանակը կորցրել ենք յատկապէս վերջին 10 տարիների ընթացքում, երբ պետութեան քաղաքականութիւնը շեղուեց իր բնական հունից, այսինքն

նախկին ուշալ, պրագմատիկ քաղաքականութիւնը փոխարինուեց գաղափարախօսական քաղաքականութեամբ եւ դրա տակ իշխանութիւնները իրականացում են իրենց մութ գործերը: Այդ քաղաքականութիւնը ծառայում է բռնապետերին եւ հարստահարիչներին, իրենց բռնապետութիւնը եւ աւազակութիւնները քողարկելու համար եւ չպէտք է զարմանանք, որ որքան հակաժողովրդական, բռնատիրական է պետութիւնն, այնքան արտաքուստ ազատական է իր գաղափարախօսութեամբ: Սա դասական բռնապետութիւն է իր քրէական բոլոր յատկանիշներով»:

Շարունակելով առաջին նախագահը ըսաւ թէ եթէ սփիւռքը առաջնահերթ չհամարի Հայաստանի ժողովրդավարութիւնը, օրէնքի գերակայութիւնը եւ կոռուպցիայի անթոյլատրելիութիւնը, մեր գլխին ուրիշ նոր վտանգներ են գալու: Սփիւռքին կոչ չեմ անում միջամտելու Հայաստանի ներքին գործերին, սակայն եւ Հայաստանը, եւ սփիւռքը չպէտք է անտարբեր լինեն միմեանց ներքին խնդիրների հանդէպ: Սփիւռքը պէտք է արձագանք էր Հայաստանում տեղի ունեցող ցանկացած անօրինականութեան: Դա կը բարձրացնէր Հայաստանի իշխանութիւնների պատասխանատուութիւնները:

ՄԴՀ Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ՝ Ընկեր Սեդրակ Աճէմեան

մութեան ընթացքին երկրորդ անգամ բախտը կ'ունենանք աշխարհի տարբեր կողմերէն եկած պատուիրակներով համախմբուելու մեր մայր հողի վրայ, այն հողին՝ որով ազատագրման ու անկախութեան ճամբուն վրայ մեր կուսակցութիւնը տուած է տասնեակ հազարաւոր նահատակներ:

Շարունակելով իր խօսքը Ընկ. Աճէմեան ըսաւ.- «Ըսինք, որ ժամանակը բախտորոշ է: Հայաստան կը դիմագրաւէ ներքին ու արտաքին բազմաթիւ դժուարութիւններ, որոնց յաղթահարումը կը կարօտի Հայաստանաբնակ մեր ժողովուրդի եւ սփիւռքահայութեան միացեալ ջանքերու մէկտեղման ու կեդրոնացման: Սակայն դժբախտաբար, հեռու ենք այդ նպատակէն: Այսօր կը կրենք ծանր հետեւանքները այն ճեղքին որ վերջին տասնամեակին յառաջացաւ Հայաստանի ժողովուրդին ու իշխանութեան միջեւ: Ասոր վրայ, վերջին պատմական միջոցն էր աւելնալու պատմական մի նոր ազդակ մը, որ յառաջ եկաւ Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ վարուող բանակցութիւններուն պատճա-

Հայաստանի առաջին նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեան

թիւնը եւ պետութեանը լրացուցիչ ազդակ կտար, իսկ իշխանութիւններն այսքան անպատասխանատու չէին լինի: Ժողովրդավարութիւնը, օրէնքի գերակայութիւնը մաքուր, ոչ կոռուպցիոնար իշխանութիւնը մեր բոլոր ազգային իղձերի հիմքն է եւ անհրաժեշտ գիշումներից, պարտուողականութիւնից խուսափելու միջոցն է: Եթէ սա ազգովի չհասկանանք, կը մնանք իսկ հասարակութիւն եւ չենք կարող ըստ արժանուր արձագանքել ցանկացած ժամանակի մարտահրաւէրներին»:

Խօսքի աւարտին Լեւոն Տէր-Պետրոսեան վստահութիւն յայտնեց, որ ՄԴՀ հետ համագործակցութիւնը պիտի շարունակուի այնքան ժամանակ, քանի դեռ չենք հասած մեր բոլոր նպատակներու իրականացման:

Բացման հանդիսութեան աւարտին պատգամաւորները տեղափոխուեցան Ծաղկաձոր, շարունակելու համար Համագումարի փակ նիստերը:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀԱՅ-ԹՈՒՐԲ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏԵԱՆ ԳՈՅԱՄԱՐՏ՝ ԵՐԿՈՒ ՃԱԿԱՏՆԵՐՈՒ ԿՐԱՅ

ՍԱՀԱԿ ԹՈՒԹՅԱՆ

Ազգայն քաղաքական սկզբունքային կողմնորոշումը խարսխուած է ժողովուրդի մը պատմութեան եւ իրաւունքներու ճշմարիտ ըմբռնումին վրայ, զանոնք արժանապատուութեամբ հետապնդելու յանձնառութեան վրայ: Միւս կողմէ, քաղաքական պատեհապաշտութիւնը կը մեկնի ժողովուրդի պատմութեան անտեսումէն կամ անգիտացումէն՝ յանգելու համար անոր իրաւունքներու ոտնահարման եւ արժանապատուութեան արհամարհանքին:

Իր բնոյթով իսկ, քաղաքական պատեհապաշտութիւնը չի կրնար ազգային կամ ժողովրդային քաղաքական նպատակներ հետապնդել: Որպէս զուտ սեփական շահի ապահովման ձեռնարկ պատեհութիւն կամ միջոց իր ստեղծած քաղաքական մեքենային գլխաւոր նպատակակէտը եւ գոյապատճառն է անտեսել ու չհզոքացնել - ի հարկին՝ բռնութեամբ - բնակչութեան արդար պահանջներն ու շահերը որոնք կը խոչընդոտեն իր սեփականը: Անտեսումով եւ անաղմուկ չհզոքացմամբ սկսուած նման մօտեցումը առհասարակ կը վերջանայ հակազգային, հակաժողովրդային բռնամիջոցներով որոնք ճամբան կը հարթեն հակաժողովրդավարական բռնատիրութեան:

Ահա այսպիսի ապառոջ ախորժակներով է որ Հայաստանի իշխող նորերուկ հարստապետերը - օլիգարխները - կը ապասն հայ-թրքական սահմանի բացման եւ երկկողմ յարաբերութիւններու հաստատման: Այլի պայան եւ իր քառասուն և ավազները կը պատրաստուին ընդլայնուած սանձարձակութեամբ ասպատակել՝ բազմիցս խաբուած ու դեռ միայն մասամբ զգաստացած հայրենի դժբախտ ժողովուրդը: Անոնք կը փորձեն, միւս կողմէ, Հայաստանի քաղաքացիները համոզել որ նուազագոյնով բաւարարուին, ու տիրապետեն՝ իրենց գոյութիւնը փշուանքներով քարշ տալու նորագոյն արուեստին:

Հայ-թրքական յարաբերութիւններու հաստատման վերաբերեալ «Արձանագրութիւններու» քննարկումը նուազագոյն տարակոյսը չի ձգել թէ մինչեւ հիմա անոնցմէ միակ շահողը հայաջինջ ցեղասպաններու հոգեմտաւոր ժառանգորդներու կողմն է: Անոնք փոխադարձ ո՛չ մէկ շահ կ'արձանագրեն Հայաստանի եւ հայութեան ի նպաստ - բացառութեամբ հայանուն հարստապետներուն եւ անոնց պետին՝ հանրապետութեան դեռեւս չօծուած ինքնակոչ նախագահին:

Հարստապետութեան հաշուարկներով, հայրենի ժողովուրդը մինչ այդ կամաց-կամաց վարժուած

կ'ըլլայ փշուանքներով, ողորմութիւններով ու պատկերասփիւռէն տրուած «պղպջակային» (soap opera) եւ «ճոճերգական» (criminal) ֆիլմերով հայթայթուած հոգեպարար ճոխ սնունդին: Մաղթենք որ հայրենիքին մէջ նոր կազմաւորուող քաղաքացիական հասարակութիւնը կը մերժէ հարստապետութեան քաղաքական գարշահոտ խոհանոցին մէջ թխուած այս սննդականոնը:

Նախաստորագրուած հայ-թրքական «առանց նախապայմաններու» Արձանագրութիւնները աչքի կը գարնեն իրենց շարադրական անհաւասարակչուութեամբ եւ անհամաչափութեամբ: Բառերուն, տողերուն, նախադասութիւններուն մէջ ե՛ւ միջեւ, ամբողջ շարայարման լայնքին ու երկայնքին, աղուեսային վարպետորդի խորամանկութեամբ թաքնուած են թուրք դիւանագիտութեան սպրդեցուցած միակողմանի մահացո՛ւ պայմանները: «Առանց նախապայմաններու» համաձայնագրի այս մաքսաննդուած, միտով-ոսկորով պայմաններու բոլորն ալ, առանց բացառութեան, «գարմանալիօրէն» նախապաշարուած ու նախածրագրուած են Հայաստանի, Արցախի, Ջաւախքի եւ ամբողջ աշխարհի հայութեան կենսական երկարժամկէտ շահերուն դէմ:

Գոյութեան դէմ: Չէր բաւեր՝ անխնայ կտորեցին մեզ, մեր յիշողութիւնը դեռ անվերջ ալեկոծող անմիջական հարազատներուն աճիւնները աւագամրրիկներու քմայքին յանձնեցին անապատներու խորերը, եւ փոշեհատիկներու նման մեզ՝ մնացորդներս անարգօրէն սփռեցին աշխարհով մէկ:

Չէր բաւեր՝ մեր բարի, լուսապաշտ, միամիտ նախահայրերու բազմահազարամեայ յորդ քրտինքով, արցունքով, արիւնով ու նշխարներով սրբացած մեր հողերը բռնագրաւեցին մեզմէ, դարերով մեզ ստրկացուցին մեր սեփական հայրենիքի տարածքին:

Չէր բաւեր՝ քաղաքակիրթ որակեալ ամբողջ աշխարհի իմացականութիւնն անարգեցին հայոց ցեղասպանութեան փաստացի իրողութիւնը հուպիտավարի ժխտելով՝ հակառակ լեռնակուտակ ապացոյցներու - որպէսզի իրենց շինձու «ապացոյցներով» հիմա աշխարհը գուարձացնեն թուրք պատմաշինութեան վճարովի հուպիտերը՝ հայանուն թմբկահարներու ընկերակցութեամբ: Չէին բաւեր այս ամէնը եւ դեռ շատ ոճիրներ...:

Թրքական դիւանագիտութիւնը այնքան խորամանկ է ու նենգամիտ, որ գերմարդկային համբերութեամբ երկար սպասեց՝ իր ծրագիրներու գործադրութեան անհրաժեշտ պայմաններու մէկտեղման: Վերջապէս առիթը պատեհ համարեց երբ գտաւ

հայանուն ապօրինի նախագահ մը որ արտաքին աշխարհի կողմէ ընունուելու եւ այդպիսով ներքնապէս սկար դիրքը յենակելու համար պատրաստ էր հայ ժողովուրդը խաբելով անոր խմել տալ անձնատուութեան եւ անարգանքի բաժակը:

Ուրիշ ի՞նչպէս կարելի է բնորոշել Սերժ Սարգսեանի կողմէ ընդունելի համարուած համաձայնագիր մը որ նորանկախ Հայաստանի եւ սփիւռքահայութեան առջեւ ապօրինաբար կը փակէ արդարութեան, ոտնակոխուած իրաւունքներու հատուցման եւ արժանապատուութեան հասնելու թէկուզ չնչին բաց կենսատու՛ յոյսի բոլոր դռները:

Ի՞նչ որակել համաձայնագիր մը որ միայն կը բարբառէ՝ երկկողմ շահերու յարգման, սահմաններու անխախտելիութեան, ուժի կիրառումէն կամ սպառնալիքէն գերծմնալու, մարդու իրաւունքներու եւ ազատութիւններու յարգման եւ այլ բազմաթիւ անգոյ, ոտնակոխ եղած հոետորական բարիքներու մասին: Մանաւանդ երբ մօտիկ անցեալի փորձը մեզ կը վստահեցնէ թէ այդ բարբառումները թուրքիա մեզի կը շուրջէ՝ դէպի Եւրամիութիւն անցազիրն ապահովելու համար մէկ կողմէ, եւ դէպի արեւելք թափանցելով Հայաստանը ինքզնուս ընելու համար միւս կողմէ:

Սահմանի բացման խայծը թուրք դիւանագիտութեան կողմէ արհեստավարժօրէն կ'օգտագործուի՝ հրապուրելու համար մատակարար (comprador) հայ գործարարները: Ան կը գիտակցի թէ սահմանի բացումը հայ անկուշտ հարստապետներու համար կը նկատուի, ամէն բանէ առաջ, թուրքիայէն հեշտ ներածուծներու գծով արագ հարստացման միջոց: Հետեւաբար անխնայ կը շահագործէ այս տնտեսական գործօնը՝ սահմանի բացման համար բացառապէս կամ թաքուն քաղաքական ինքնասպանական նախապայմաններ պարտադրելով՝ մինչ ամէնուն ծանօթ է թէ շրջանի թուրք գործարարները նոյնքան, եթէ ոչ աւելի, շահագրգռուած են առեւտրական փոխ-շահաւէտ յարաբերութիւններով:

Միւս կողմէ, յիշեալ անմիջական նեղ շահերէն անդին, սահմանի բացումը իր հետ կը բերէ երկարժամկէտ աշխարհաքաղաքական որոշակի կամ աննախատեսելի հետեւանքներ: Կարճ ժամկէտով, Հայաստանի հարստապետները կրնան նորանոր շահեր ապահովել՝ թուրք գործարարներուն առընթեր: Երկար ժամկէտով, սակայն, փորձը ցոյց կու տայ թէ առաւել ուժեղ կողմը պիտի քաղէ առաւելագոյն շահերը տնտեսական, քաղաքական ու մանաւանդ ռազմավարական բնագաւառներէ ներս: Թուրք գործարար Քան Սոյաքի խօսքերով՝

սահմանի բացմամբ «տարածաշրջանին մէջ կը մեծնայ թուրքիոյ աշխարհաքաղաքական դիրքը: Այդ կը հասկնան նաեւ Ռուսաստանն ու Չինաստանը»: Անշուշտ երազատեալութիւն պիտի ըլլար ակնկալել որ Հայաստանի «գործնապաշտ» հարստապետները ժամանակ ունենան զբաղելու այսպիսի վերացական հասկացութիւններով: Նման «տաղտկալի» հարցերը անոնք թողած են իրենց թուրք գործընկերներուն:

Թուրքիոյ կողմէ անցեալին միակողմանիօրէն ու կոպտաբար փակուած սահմանին վերաբացումը դիւանագիտականօրէն կ'իյնայ թուրքիոյ պատասխանատուներուն վրայ՝ ներողութեան խնդրանքով - անշուշտ եթէ թուրքիա կ'ուզէ Հայաստանի հանդէպ իր բարի կամեցողութիւնը ցուցադրել՝ Եւրամիութեանէն ներս ընդունուելու համար: Ամբողջ հայութեան դէմ ակնապատուած այսպիսի երկարապատում Արձանագրութիւններն աւելորդ են: Աւելին՝ իր հեռահաս ռազմագիտական շահերէն մեկնած, Հայաստանի համար ի վերջոյ աննպաստ է սահմանի բացումը: Կարելի է շատ մը իրական պատճառներ ու պատճառաբանութիւններ թուել թէ սահմանի բացման համար ինքը թուրքիան պարտաւոր է կարգ մը դրական քայլերու դիմել՝ մեզ սիրաշահելու նպատակով: Սկսելու համար, ինչո՞ւ չեղեալ չհամարել Կարսի դաշնագիրը՝ այն յարգելի նկատումով որ զայն ստորագրած Սովետ Միութիւնը այսօր ոչ եւս է, քանի ատով ապօրինաբար թուրքիոյ տրուած հայապատկան հողերը Հայաստանի Հանրապետութեանէն խլուած են առանց իր համաձայնութեան: Նոյնպէս, ինչո՞ւ չճանչնալ Արցախի անկախութիւնը, քանի պատմականօրէն երկար դարերէ ի վեր հայերով բնակուած է եւ ներկայիս անգոյ Սովետ Միութեան կարգ մը արիւնարբու դեկալարներու քմայածին արտառոց տնօրինումով է միայն որ կցուած է՝ ի սկզբանէ անգոյ Ատրպէյճանին:

Ժամանակը ցոյց պիտի տայ թէ, տարածաշրջանային ե՛ւ միջազգային առումով, ապակայունացնող հակադասական նշանակութիւն կրնայ ունենալ հայ-թրքական սահմանի բացումը: Անով թուրքիա հնարաւորութիւն կ'ունենայ Հայաստանը ողողել տնտեսապէս, մշակութապէս ու կենցաղապէս: Թրքական թափանցումի յաջորդ հանգրուանը կ'ըլլայ ցամաքային անարգել կապերու հաստատումն ու ընդլայնումը՝ արագօրէն զարգացող ու սպառազինուող քարեղատէր Ատրպէյճանի հետ որ թուրքիոյ հետ միասին իր անխնայ աքցանին մէջ կ'առնէ Հայաստանը: Անկէ անդին,

Մար. Էջ 17

Advertisement for Anthem Blue Cross insurance. Includes logos for Anthem, Blue Cross, and ABA Insurance Services. Text: AUTHORIZED INDEPENDENT AGENT, Anthem, Blue Cross, CA LIC.#0494056 • BMaronian@AOL.com, FAX 500-9308, ABA INSURANCE SERVICES 805 E. Broadway, Glendale, CA 91205. Includes a cartoon illustration of a man in a suit.

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՌԱՆՑ ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ա.Ա.Մ.ՈՆ ՇԽՐՏԸՄԵԱՆ

Այս օրերուն երբ Հայաստանի իշխանութիւնները ուղղակի եւ անուղղակի բռնաճնշումներու տակ, Հայաստան-Թուրքիա արձանագրութիւնները Ազգային Ժողովին մէջ հաստատելու ուղիներ կը փնտռեն, Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութիւնը, իբրեւ հայ ժողովուրդի պահանջատիրութեան եւ անոր ծոցէն ծնած առաջին քաղաքական կուսակցութիւնը, հարց կու տայ Հայաստանի իշխանութիւններուն. ի՞նչ սկզբունքներու հիման վրայ եւ ի՞նչ գիտով եւ ինչպիսի՞ հիմքերու վրայ կ'առաջարկուին լուծել ժամանակակից Թուրքիոյ եւ Հայաստանի միջեւ դիւանագիտական յարաբերութիւններ հաստատելու մասին փոխանակուելիք արձանագրութիւնները:

Հեզմանքն ու խժեռանքը չի պակսիր հայրենի մամուլի էջերէն, սիրուեալ քաղաքական գործաւոր մտավարութիւնը ներկայացնելու որպէս կեղծ հայրենասիրութիւն: Գործող իշխանութիւնները մեզ կ'այսպանեն արտաքին գործոց նախարարութիւնը Հայ Դատի գրասենեակի վերածելու ամբաստանութեամբ, այնպէս ձեւացնելով, որ հայ-թրքական հակամարտութիւնը 18 տարուան զարգացում ապրած է ընդամէնը, պատմութեան մէջ գոյութիւն ունեցած չըլլար 1894-1896, 1909, 1915...: Մեզ կը ներկայացնեն իբրեւ՝ պահանջատէր հայկական շրջանակներ...:

Թուրքիոյ հետ դիւանագիտական յարաբերութիւններ հաստատելէ առաջ, Հայաստանի իշխանութիւնները ՄԱԿ-ի ամպիոնէն երբեւիցէ միջազգային ընտանիքին առջեւ բարձրացուցին արդեօք՝ Թուրքիոյ կողմէ, 1993-էն ի վեր միջազգային բազմաթիւ չափանիշներ խախտելով, Հայաստանը շրջափակելու փաստը: Միակողմանի որոշումով մը 1993-ին Թուրքիա փակեց Հայաստանի հետ իր սահմանը: Այժմ կը պահանջուի սահմանը երկու կողմէն վերաբանալ...: Հայաստանի իշխանութիւնները երբեւիցէ հաշուի առած են այն իրողութիւնը, թէ այն հողամասերը, որոնք հրաժարելու կը պատրաստուին, հայ ժողովուրդի մեծամասնութեան համար կը նկատուի անոր բնօրրանը, եւ հաշտուիլ Արեւմտեան Հայաստանի կորստեան հետ, իսկ այդ հայրենիքի մեծ մասին կորուստը հետեւանք էր 20-րդ դարու Առաջին ցեղասպանութեան: Անգամ այն պետութիւնները, ներառեալ՝ Միացեալ Նահանգները, որոնք մնացուն կերպով կը շրջանցեն ցեղասպանութեան եզրին օգտագործումը, բազմիցս ընդունած են, որ Օսմանեան Թուրքիոյ մէջ, հայերու նկատմամբ իրականացած են ցեղասպանութիւն, բռնի տեղահանութիւն, հաւաքական ջարդեր: Հայ ժողովուրդը հետամուտ է, որ 1915-ի ցեղասպանութիւնը գտնէ միջազգային ճանաչում: Թուրքիա ոչ միայն կը ժխտէ, այլեւ մեծ ջանքեր կը թափէ ճանաչման գործընթացը խանգարելու համար: Կասկածէ դուրս է, որ Հայաստան-Թուրքիա դիւանագիտական փոխ յարաբերութիւններուն դէմ ցցուող գլխաւոր արգելքները ծագած են Թուրքիոյ քայլերուն հետեւանքով: Հայաստանի իշխանութիւնները տեղեակ չեն արդեօք այս իրողութեան: Բայց անոնք զարմանալիօրէն կը հակասեն Թուրքիոյ հետ առանց նախապայմաններու յարաբերութիւններ հաստատելու նա-

խապէս ծանօթ եւ շատ հնչած իրենց նախապայմանէն, փոխարէնը՝ տեղի կու տան Թուրքիոյ նախապայմաններուն: Առաջինը՝ Հայկական Յեղասպանութեան ճանաչման գործընթացի դադրեցումը: Երկրորդ՝ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան կարգաւորման շուրջ չիշատակութիւն չըլլալով հանդերձ, Թուրք, ռուս եւ ամերիկացի դիւանագետներու մեկնաբանութիւններուն հետեւող դիւրաւ պիտի զգայ, որ Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ փոխ յարաբերութիւններ հաստատելու հարցը սերտօրէն առնչուած է Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան կարգաւորման հետ: Բաւարար է չիշատակել, վարչապետ էրտողանի, 18 Սեպտեմբեր 2009-ի յայտարարութիւնը, թէ՛ «սահմանը պիտի չբացուի առանց դարձադարձ հարցի կարգաւորման»: Իսկ Հայաստանի անոր պաշտօնակիցը՝ էտտուարտ Նալպանտեան անմիջապէս հակադարձելով էրտողանի նախապայմանին, ըսաւ, թէ Թուրքիա կրնայ ձախողութեան մատնել հայ-թրքական (Հայաստան-Թուրքիա պարտի ըլլալ) մերձեցման գործընթացը:

Հայաստանի իշխանութիւնները

բը բազմիցս կը փորձեն հաստատել, թէ արձանագրութեան մէջ նշուած. «Վերահաստատելով երկու երկիրներու միջեւ սահմաններու փոխադարձ ճանաչումը՝ սահմանուած միջազգային իրաւունքի համապատասխան համաձայնագրերով» եւ՝ «Վերահաստատելով... տարածքային ամբողջականութեան եւ սահմաններու անխախտելիութեան սկզբունքները յարգելու իրենց երկկողմ եւ բազմակողմ պարտաւորութիւնները» դրոշմները առնչութիւն չունին Կարսի պայմանագրին հետ: Հայաստանի իշխանութիւնները չեն խօսիր Կարսի համաձայնագիրը հերքելու մասին, սակայն միջպետական յարաբերութիւններու մէջ կը վերահաստատեն «տարածքային ամբողջականութեան եւ սահմաններու անխախտելիութեան սկզբունքները»: Իսկ Կարսի ապօրինի համաձայնագրի մասին չկայ որեւէ նշում: Արձանագրութիւնը՝ հայ, թուրք ինչպէս նաեւ զուրիցերիացի եւ այլ փորձագէտներու մասնակցութեամբ պատմական փաստ աթուղթերու եւ արխիւներու գիտական, անկողմնակալ ուսումնասիրութեան կողմէն Մական, այդ ո՞ր պատմական փաստաթուղթերու եւ արխիւներու գիտական, անկողմնակալ ուսումնասիրութիւններուն մասին է խօսքը, եթէ ոչ՝ Հայկական Յեղասպանու-

թիւնը եւ անոր հետեւանքով Արեւմտահայաստանէն բռնագաղթը: Պարզ է բոլորին, բացի՝ Հայաստանի իշխանութիւններէն: Ի դէպ, Միացեալ Նահանգներու «Ատլանտեան խորհուրդ» վերլուծական խորհուրդի փրոֆեսոր Տէյվիտ Ֆիլիպս, թրքական «Չաման» օրաթերթին տուած հարցազրոյցին մէջ, պատասխանելով, պատմաբաններու յանձնաժողովի ստեղծման մասին հարցումի մը իր տարակուսանքը կը յայտնէ, որ պատմաբաններու յանձնաժողովը, կողմերուն որեւէ մէկուն գոհացնող արդիւնքի մը հասնի ...: Յիշեցնենք, թէ Ֆիլիպս, 2001-էն մինչեւ 2004 թուականները հայ-թրքական հաշտեցման յանձնաժողովի նախագահն էր:

Հայաստանի մէջ Հայաստան-Թուրքիա արձանագրութիւններուն հանրային քննարկումները ապացուցեցին արժէքներու եւ սկզբունքներու ի սպառ բացակայութիւնը...: Հայաստանի Ազգային Ժողովը Հայաստան-Թուրքիա արձանագրութիւնները վաւերացնելու պարագային, Հայաստան պիտի իրականացնէ վերջին հարիւր եւ աւելի տարիներու Թուրքիոյ մեծագոյն երազանքը:

Մեզ կը վրդովեցնէ նաեւ այն երեւոյթը, թէ ինչո՞ւ լուռ ու անտարբեր կը մնան Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը եւ հայրենի մտաւորականութիւնը:

Նախագահի իջեւանած հիւրանոցի դիմաց

Ժողովրդային Բողոքի Հաւաք

Կիրակի, Հոկտեմբեր 4, 2009
Կ.Ե. ժամը 3:00ից

BEVERLY HILTON հիւրանոցի դիմաց
9876 Wilshire Boulevard, Beverly Hills, CA 90210
Wilshire & Santa Monica փողոցների խաչմերուկում
www.stoptheprotocols.com

Massis Weekly

Volume 29, No. 35

Saturday, OCTOBER 03, 2009

Thousands Rally to Protest Against Armenian-Turkish protocols

GLENDALE -- Thousands of Armenians from all over California came together in a rally in the Pelanconi Park area of Glendale to protest against Armenian-Turkish protocols. The event was organized by the Social Democrat Hunchakian Party (SDHP), the Armenian Revolutionary Federation (ARF), the Armenian Democratic Liberal Party (ADL) and the Unified Young Armenians (UYA).

Opening remarks were made by Melina Mayilyan in Armenian and Caspar Jivalagian in English after which representatives of each political party and organization made their statements to the crowd.

AROUTIN Haroutunyan spoke on behalf of the UYA, Harout Der Tavidian presented remarks on behalf of SDHP, Minas Kojayan presented the ADL message and Avedik Izmirlian presented the message on behalf of the ARF.

The keynote speaker, Harut Sassounian, outlined the protocols' dangerous points and urged the authorities to be more prudent in their efforts to normalize relations.

Also speaking were Glendale City Councilman Ara Najarian and Hovik Zirakyan.

In closing Hovan Tashjian, on behalf of the organizing committee, read out a resolution on behalf of the participants of the protest rally.

Following the text of the resolution:

Based on the imperative of defending the absolute interests of Armenia and the Armenian people and taking into consideration that the August 31 Protocols on Establishment and Development of Relations between the Republics of Armenia and Turkey are loaded with dangerous provision that are counter to those interests, we, the participants of

this public rally declare that:

Whereas, the veracity of the Armenian Genocide is an irrefutable fact. We find unacceptable that within the context of "implementing dialogue on the historical dimension" any examination of "historical records and archives" by a commission or sub-commission on any level. Such an examination not only will irrevocably halt the process of international recognition of the Armenian Genocide, but also completely diminishes the Armenian people's achievements resulting from decades of immense and continuous efforts, as well as reality of the recognition of the Armenian Genocide by numerous countries.

Whereas, as members of the United Nations and other international organizations, Armenia and Turkey have already agreed to, under acceptable international

Continued on page 4

U.S. Expects Quick Results From Turkish-Armenian Talks

NEW YORK -- U.S. Secretary of State Hillary Clinton pressed Armenia and Turkey to complete the normalization of bilateral relations within a "reasonable" period of time as she met with the two countries' foreign ministers late on Monday.

The Turkish-Armenian dialogue was a key focus of her separate talks with Turkish Foreign Minister Ahmet Davutoglu and Armenia's Eduard Nalbandian held on the sidelines of the UN General Assembly in New York.

Clinton praised both governments for their "strong commitment" to pushing forward the process hailed by the international community and United States in particular. "I want to reiterate

Continued on page 3

Hambik Sarafian:

"The Armenian Authorities are not Entitled to Hold Negotiations on Behalf of the Diaspora"

YEREVAN -- On Monday in Yerevan, Hambik Sarafian, Chairman of the SDHP US Western Region, expressed a viewpoint that the Armenia and Turkey protocols "will alienate Armenia from the Diaspora, creating a great wall of distrust."

President Serzh Sargsyan announced that in the upcoming weeks he is planning to organize meetings in Diaspora communities, however the response from the Diaspora increase day by day, and they become more criticizing.

Sarafian believes that it is not acceptable that "the authorities, without discussing and consulting with the Diaspora, decide to make the issue of the Armenian Genocide a subject of discussions or speculations."

"The Armenian authorities are not entitled to hold negotiations on behalf of the Diaspora, with Turkey, over the issue of the Armenian Genocide recognition of the Armenian Cause," Sarafian says.

Stressing the fact that the Diaspora in its turn does not have the right to interfere in the policy held by Armenia, he noted that "however, the issue of the Armenian Genocide is quite different, as far as the Diaspora is created just as a result of the very

Continued on page 3

Announcement by 3 Political Parties on President Sarkisian's Visit to Los Angeles

We find the visit by Armenian President Serzh Sarkisian to important Diaspora communities to consult on the already agreed upon protocols on the establishment and development of relations between Armenia and Turkey to be late and moot.

It is unfortunate that because of his foreign policy and defeatist approaches to our national issues, the president wasted a great opportunity to elevate Armenia-Diaspora cooperation and strengthen our national unity.

The president's plan could have been welcomed if it were prior to already approving the aforementioned protocols, which are fateful and important for our nation, and not after having already made a decision. This completely changes the nature of the visit, making it a publicity stunt, which is severely insulting to all Armenians.

Nevertheless, in the name of our martyrs and our history we are obligated to accept an invitation for a consultative meeting between the president and community organizations, which will take place prior to a gala. We will utilize this opportunity to directly convey to the president the basis for our unequivocal opposition to the protocols.

We cannot hide the fact that we have been insulted as a result of the president's incomprehensible haste to sign these harmful documents, and on the eve of a sad chapter in our people's history, we cannot take part in any gala honoring the president. This event will only bolster the disregard to our history, the memory of our martyrs, our national dignity and collective convictions and will diminish our national struggle.

Thus, we announced that we will not be able to accept the invitation to a gala banquet in Los Angeles.

Social Democratic Hunchakian Party US Executive Board
Armenian Revolutionary Federation Western US Central Committee
Armenian Democratic Liberal Organization (Ramkavar party) US
Regional Executive

Erdogan Again Links Armenia Ties With Karabakh Peace

Turkey's Prime Minister Recep Tayyip Erdogan was reported on Monday to have again linked the normalization of Turkish-Armenian relations with a settlement of the Nagorno-Karabakh conflict that would satisfy Azerbaijan. (UPDATED)

"We will not take steps contradicting Azerbaijan's interests," Erdogan told the Azerbaijani Trend news agency in an interview. "We can accelerate the process of the adoption of the agreement

[with Armenia,] but that will depend on the resolution of the Nagorno-Karabakh conflict."

"Azerbaijan's interests have always been important to Turkey. We will never betray Azerbaijan," he said.

Azerbaijan has repeatedly made clear that it would consider the reopening of the Turkish-Armenian border before a Karabakh settlement a serious

Continued on page 3

SDHP Delegation Meets with US Ambassador Yovanovitch in Yerevan

YEREVAN -- A delegation of Social Democrat Hunchakian Party Western Region of the US headed by its Chairman, Dr. Harry Sarafian visited the U.S. Embassy in Armenia to meet with Ambassador Marie Yovanovitch on September 29.

The hour-long meeting included a discussion of several issues which were mainly concentrated around the signing of the Armenian-Turkish protocols. The SDHP delegation expressed its reservations regarding Turkish mandates encompassed within the protocols; specifically the establishments of a historical commission that may cast doubt on the Armenian Genocide and act as a hindrance towards possible future recognition of the Armenian Genocide.

Another key issue discussed during the meeting was the increasing level of distrust and lack of credibility of the Armenian authorities both by the Diaspora and citizens of Armenian.

The Delegation also conveyed serious concerns expressed by the majority of Armenians who fear that the failure of the authorities in Yerevan to thoroughly assess the domestic and economic implications as well as possible security treats posed by the opening of the Turkish and Armenian borders.

Turkey, Armenia and the Fruits of Genocide

By Raffi K. Hovannisian

Governments and commentators have hailed the two recently-announced protocols between Turkey and Armenia. If signed and ratified, they will provide a timetable for the opening of the Turkish-Armenian border and the establishment of full diplomatic relations.

Unfortunately, the exuberance in Western capitals is based on energy routes, geopolitics and the desire to smooth the way for Turkey as a regional power and EU aspirant. It ignores the sinister aspects of the deal.

Certainly, Armenia has long pushed for an end to the Turkish blockade of Armenia, an open border and diplomatic relations with Turkey without precondition. This has also been the stated U.S. and European position.

This approach acknowledges that the Armenian-Turkish relationship is complicated and burdened by the Armenian Genocide. Open borders, diplomatic relations and people-to-people contacts must come first before Turkey and Armenia can begin to sort out a very difficult legacy, issues of restitution and reparations and to what extent Turkey should continue to enjoy the fruits of genocide.

The proposed protocols, however, will serve to meet two long-standing Turkish preconditions to normalization of relations with Armenia. The first is to forestall further progress in formal international recognition of the Armenian Genocide. The second is to confirm and help remove the juridical cloud from the Turkey Armenia frontier.

This frontier, which, under the Turkish blockade, is the last closed border in Europe, lacks legal status. It is an important issue for Turkey. The day after the protocols were announced, Turkey's Foreign Minister stated that recognition of the current boundary was a basic element of the proposed agreements, without which, "we cannot talk about being neighbors."

Turkey's strategy to shirk its obligations to Armenia under international law is to marginalize Armenia and to deny the Genocide, in which 1.5 million Armenians were killed and the survivors dispossessed of most of their 3,000 year-old homeland. Turkey uses its growing strategic and economic power to enlist American and European support for these initiatives. The offending provisions in the proposed protocols are part of this process.

Armenia is small, land-locked and vulnerable. It previously resisted Turkish preconditions to normalization. However, after elections marred by fraud and political violence, the current Armenian administration has been susceptible to Turkish, European and American pressure on this issue. Given the legacy of the Armenian Genocide, European and American roles in promoting, rather than objecting to, these preconditions is outrageous.

In the aftermath of the Armenian Genocide, President Woodrow Wilson fixed Turkey's boundary with Armenia in an arbitral award issued under U.S. presidential seal. This remains the

only binding demarcation of the Turkish-Armenian frontier in accordance with an agreement between sovereign and independent Turkish and Armenian states.

Although the de jure border and the award of these territories to Armenia continue to be legally valid, the 1920 invasion of Armenia by Kemalist and Bolshevik forces sealed these lands in Turkey and gave us the current de facto border.

The great irony is that a significant stretch of the energy and transport routes that are the sources of an emerging Turkish power pass through these territories, which were also the killing fields of the Armenian Genocide. The Baku-Tbilisi-Ceyhan oil pipeline and the parallel natural gas South Caucasus Pipeline do. So will the proposed Nabucco pipeline project. These territories and projects, so vital to Turkey's goal to become a major international energy hub, are the fruits of genocide. And Armenia enjoys none of their political and economic benefits.

Sadly, open hatred of Armenians is everywhere in Turkey, in official and semi-official media, in the state school system, in state-sanctioned discrimination and elsewhere in and out of government.

Of course, the pinnacle of this hatred is genocide denial, which genocide scholars tells us constitutes the final stage of genocide. But consider the Turkish Defense Minister who asks rhetorically whether the present Turkish nation state would have been possible without the elimination of the Armenian population or the Turkish President who charges an opposition Turkish parliamentarian with defamation for alleging he has Armenian roots. Remember the murder of the Turkish-Armenian journalist, Hrant Dink, or the planned attacks on Turkish-Armenian community leaders by Ergenekon, the ultranationalist organization associated with what in Turkey is referred to as the "Deep State."

With the demonization of Armenians in Turkish nationalist ideology, an official policy of genocide denial and Ankara's proven hostility to the reborn Armenian state, that the West does not actively oppose Turkish preconditions should give everyone pause.

The enduring legacy of the Armenian Genocide is not just a challenge for Turkey and Armenia. It is also a challenge for Europe and America. The West, despite growing Turkish power and influence, should encourage Turkey to take responsibility for the Armenian Genocide, not assist Turkey in compelling Armenia to agree to preconditions that humiliate the victimized party and prejudice the integrity and outcome of any future genuine reconciliation process between Turkey and Armenia.

Ultimately, the Turkish-Armenian conversation must include two thorny issues: first, to what extent Turkey should continue to enjoy the fruits of genocide and second, the integrity of the border it shares with Armenia.

Raffi Hovannisian was independent Armenia's first minister of foreign affairs

Open Forum The Coming Russian Defeat in the Caucasus

By David Boyajian

Russia will be well along the road to total defeat by the US and NATO in the Caucasus and beyond if the recently proposed Armenian - Turkish "Protocols" are ratified.

Within two months after ratification, Turkey would be required to open its border with Armenia. Subsequently, or perhaps simultaneously, the Azerbaijani - Armenian border will open if, as appears increasingly possible, an Artsakh (Karabagh) peace agreement is signed.

Regardless of whether the Azeri border opens, a fully open Turkish - Armenian border would inevitably result in US and NATO penetration and subjugation of Armenia.

Let us look at US and Russian policy in the Caucasus, both past and present.

The West's Goal: Domination

For two decades, the West, as well as Israel, has dreamt of dominating the Caucasus, which is the gateway from Europe and Turkey into the oil and gas-rich Caspian Sea region. To do so required ripping the Caucasus' three ex-Soviet countries - Armenia, Azerbaijan, and Georgia - from the Russian bear's claws.

The US and NATO have largely succeeded in doing so. The West has already built two major gas and oil pipelines - BTE and BTC - from Azerbaijan's Caspian coast, through Georgia and Turkey. The US insists that all pipelines bypass Russia and Iran.

Though Georgia and Azerbaijan are under continual Russian pressure, both are NATO candidates and have aligned themselves with the US.

That left Armenia, perhaps Russia's only real ally in the world, as the sole obstacle to total American domination of the western land route into the Caspian.

By coaxing Turkey to open its border, Washington is now trying to lure Armenia away from Russia and into the infinitely richer and more modern, attractive, and democratic Western/NATO bloc.

Wealthier, stronger, and about thirty times larger and more populous than its small, besieged eastern neighbor, Turkey has been picked for the lead role in the West's seduction of Armenia.

Armenia's Importance to US Strategy

Until last year's Georgian - Russian war, the US had been silently pleased with Turkey's blockade of Armenia. Washington hoped the blockade, imposed mostly due to the Artsakh war, would create economic pressure on Armenians to resolve that conflict.

Note that only an Artsakh peace agreement could fully pry open the Azeri-Armenian-Turkish corridor that NATO and Washington craved. [See the author's "Why Artsakh Matters to the West and Russia" on Armeniapedia.org.]

But the war in Georgia cast doubt on that country's ability to continue hosting western-bound pipelines. For the US, the only alternative to unstable Georgia is Armenia. This explains why Washington has been dramatically stepping up pressure - and the "Protocols" are part of that pressure - on Turkey, Armenia, and Azerbaijan to resolve their differences and thereby create a new American path into the Caspian.

How does Russia feel about Armenia's border issues?

Russia's Fatal Mistakes

The Kremlin had long been silently pleased with the closed Turkish - Armenian border and the Artsakh stalemate. After all, these prevented the US from penetrating Armenia and dominating all three Caucasus countries.

Now, however, confidential and other sources indicate that Moscow favors both the Turkish-Armenian "Protocols" and an Artsakh peace agreement.

Russia reportedly hopes that trade across the Turkish - Armenian border would enable it to profit from its ownership of Armenian industry, particularly electricity production and transportation.

However, given Armenia's small economy and size, the extra revenue for Russia would not be considerable.

The Kremlin is also reportedly worried that a new Russian - Georgian war would hurt Armenia's economy since most Armenian imports/exports must now go through Georgia.

Thus, Russia allegedly hopes that an open Turkish - Armenian border would give its Armenia ally an alternative import/export route in case of a war. Yet, given its alliance with Georgia, Turkey might well close its border with Armenia in such an eventuality. Conversely, were the Turkish-Armenia-Azeri corridor to remain open, this would partly defeat the very purpose of a Russian attack on Georgia.

Moscow and Ankara have developed significant economic and political relations in recent years. And Russia supplies most of Turkey's natural gas. Thus, the Kremlin apparently believes that it can dictate to Ankara. The Kremlin is wrong. Regardless of how friendly it becomes with Russia, Turkey will stay within NATO, its only protection against its historic, nuclear-armed Russian enemy.

Moreover, Turkey - and Georgia, which also depends on Russian gas - will eventually develop alternative energy sources and no longer be vulnerable to Russia pressure. In the meantime, Russia will lose Armenia to the West.

Russia is also trying to buy up future production from Azerbaijan's oil and gas fields in hopes that, in so doing, the West will lose interest in Azerbaijan. In return, Russia is apparently pressuring Armenia to, in effect, hand Artsakh to Azerbaijan.

Continued on page 4

Project SAVE Presents Armenians Roll Out the Carpet

By Laura Bilazarian Purutyan

Oriental rugs have long decorated the daily life of Armenians, from New Julfa to New Jersey, Caesarea to California. This fall, Project SAVE Photograph Archives will present the 2010 Archives calendar, Armenians Roll Out the Carpet, which flashes back to scenes of Armenians and their carpets in both vintage black and white and contemporary color throughout the homeland and diaspora.

Project SAVE Armenian Photograph Archives, Inc. was founded in 1975 by Ruth Thomasian with the vision of “building the collective memory of the Armenian people through the documentation and preservation of photographs.” For Thomasian, each image in the Project SAVE collection goes far beyond simply pictures of ancestors. Armenians were the dominant native photographers in the Middle East, largely re-

Out the Carpet calendar, the Project SAVE staff started making choices from several hundred photos featuring carpets, creating a theme for each month to reflect the variety of subject matter, time periods, places and photo donors. Project SAVE’s calendar sparks the imagination, because each caption reads like a story and conveys the donor, date, background, location and what’s going on in the photo.

One photograph in Armenians Roll Out the Carpet shows the Yale University dorm room of Paul Kebabian draped in carpets. Arriving from Turkey to study in the 1870s, Kebabian soon opened a rug store in New Haven. Those families without the financial capital to become rug dealers discovered the rug cleaning business. A 1930s photograph shows members of the Zakian extended family with rugs drying in their home.

Another photograph dates back to 1937 in St. Paul, Minnesota. The Armenian community of St. Paul participated

Members of the extended Dingilian and Garabedian families, Inwood Park, New York City, late 1920s or early 1930s; photographer unknown

of Sepastia, where hanging carpets surround a patient and physician in an 1889 photograph. In a portrait from the outskirts of New York City, a family embellishes their picnic along the Hudson using a spacious oriental as an outdoor carpet.

For Project SAVE, the annual calendar is a way to show the Armenian community of today and tomorrow its own story. These calendars function

as both “calling cards” to the public and “finding aids” or methods of describing, organizing and providing access to the archival treasure.

To become a sponsor of the Armenians Roll Out the Carpet calendar with a personalized remembrance line, please call Project SAVE at 617-923-4542. Order Forms for the calendar are available online at www.projectsavesave.org.

Diran Deirmendjian, Kartal, Gulf of Ismid, Ottoman Empire, 1917; photographer unknown.

sponsible for producing the very images that Project SAVE is seeking to preserve. The growing Project SAVE collection now includes over 30,000 photographs and 1000 hours of donor interviews.

To produce the Armenians Roll

in one of the early Festival of Nations events, displaying their collection of hand woven Armenian rugs and other cultural arts.

The calendar shows carpets in some unexpected places too, like the treatment room of the National Hospital

Erdogan Links Armenia Ties With Karabakh

Continued from page 1

blow to its national interests. Baku reiterated that immediately after the August 31 publication of two Turkish-Armenian draft protocols envisaging border opening and diplomatic relations between the two states. Neither document makes any reference to the Armenian-Azerbaijani dispute.

Erdogan was quoted as telling Turkish media chiefs earlier this month that Ankara will not lift its long-running economic blockade of Armenia “as long as Azerbaijan’s occupied territories are not returned.” The Armenian government criticized the remarks, with Foreign Minister Eduard Nalbandian saying that they run counter to “the letter, spirit and aims” of the Turkish-Armenian agreements.

Ending a visit to the United States, Erdogan told journalists on Sunday that the two protocols will be signed by Nalbandian and his Turkish counterpart

Ahmet Davutoglu on October 10. The AFP news agency cited an unnamed Turkish official as saying that the signing ceremony will take place in Zurich, Switzerland.

The agreements need to be ratified by the Armenian and Turkish parliament in order to come into effect. Erdogan told Trend that his government will send it to the Turkish parliament ratification “if we don’t encounter some obstacles and if that step does not take into account only domestic political interests.” He did not elaborate.

The Turkish-Armenian rapprochement was reportedly on the agenda of Erdogan’s weekend meeting with U.S. President Barack Obama held on the sidelines of the G-20 summit in Pittsburgh. According to “Hurriyet Daily News,” the Turkish premier told Obama that the U.S., Russian and French mediators “would make things easier” if they pressed for an Armenian-Azerbaijani agreement on Karabakh “more actively.”

U.S. Expects Quick Results From Turkish-Armenian Talks

Continued from page 1

our very strong support for the normalization process that is going on between Armenia and Turkey, which we have long said should take place without preconditions and within a reasonable timeframe,” she said after meeting Nalbandian.

Clinton later delivered a similar message to Davutoglu, according to U.S. officials cited by Western news agencies. “When we say reasonable ‘time frame,’ we mean just that, that it’s not just the process that we want to see,” U.S. Assistant Secretary of State Philip Gordon was reported to tell journalists. “We welcome the process, but we also want to see a conclusion to the process and that’s what we’re underscoring when we say that.”

According to the Armenian Foreign Ministry, Nalbandian thanked Clinton for Washington’s strong support for the ongoing Turkish-Armenian rapprochement that began shortly after President Serzh Sarkisian took office in April 2008. Clinton under-

scored that support when she telephoned Sarkisian to discuss the process on September 19. It was their second phone conversation in a month.

In Gordon’s words, Washington hopes that Sarkisian will accept Turkish President Abdullah Gul’s invitation to watch with him the return match of the two countries’ national football teams that will be played in the Turkish city of Bursa on October 14. “We think it would be a good thing if he attended it, reciprocating the attendance of the Turkish president of the match when it was in Armenia,” the diplomat said.

“This is a difficult process that faces some political opposition in both places and it’s hard for both governments,” added Gordon. “It shouldn’t wait for other things to get done, or be linked to other things. It should go ahead.”

Nalbandian sounded cautiously optimistic on that score in his speech at the General Assembly earlier on Friday. “The process of the normalization of the Armenian-Turkish relations ... promises to bear fruit despite all difficulties,” he said.

Armenian Authorities are not Entitled to Hold Negotiations

Continued from page 1

Genocide, and the right to the ‘Armenian demand’ mainly belongs to Diaspora Armenians.”

Sarafian expresses a concern that the meetings with President Sargsyan would be unproductive in the Diaspora.

“We are concerned that they may find and meet with some people in the Diaspora, who express a positive attitude, and then they show it on H1 channel (Armenian Public Television), and say that the Diaspora mainly agrees. And it will, in fact, disappoint us seriously,” Sarafian concludes.

The Coming Russian Defeat in the Caucasus

Continued from page 2

This is a grave error. Historically, Azeris have betrayed Russia, as happened in WW I when they sided with Turkey, and will do so again. In the meantime, Armenian anger at Russia for selling out Artsakh, combined with the lure of Western wealth, will permanently drive Armenia away from Russia. Only a true Russian alliance with, not economic and military bullying of, Armenia, will keep Armenia as a friend. Armenia's fear of Turkey is not enough.

Russian Policy Blunders

Russia has a long history of disastrous policies. In the space of 75 years, Russia lost two empires – Czarist and Soviet – and the Cold War. Russia allowed false prophets – Bolsheviks – to impose the inefficient and inhumane political and economic system of Communism upon it. Russians let a deranged Georgian, Josef Stalin, maim and murder countless millions of them. Even today, most of Russia's wealth comes not from human productivity but courtesy of Mother Nature: oil and gas.

Recent Kremlin policy has been deeply influenced by Aleksandr Dugin, an extreme nationalist ideologue. His political philosophy, Neo-Eurasianism, advocates a Russian led alliance of Asian and Slavic countries. Like most Russian analysts, Dugin saw Armenia as a barrier against Turkey, Russia's historic enemy. Dugin then changed his mind. He now thinks that Turkey is a Russian ally. This is a clear sign of Neo-Eurasianism's immaturity.

The Kremlin – this time with Medvedev and Putin at the helm – is once again listening to false prophets. Turkey's arm can indeed be twisted, but not broken, by Russia. Moreover, Turkey is tougher than Russia. During the Cold War, genocidal Turkey would have annihilated Russia had it, rather than the Soviets, possessed nuclear weapons.

While Turks make Russians think they've become friends, Russians foolishly throw their only ally, Armenia, to the Turkish wolf. Russia will lose Armenia but will not win Turkey over. Pan-Turkism will continue, pushed by the West for its own purposes.

Moreover, as I noted two years

ago, once NATO enters the Caucasus, it "could then jump across the Caspian Sea and march straight into Muslim Central Asia, posing a possibly mortal threat to Russia."

Reject the Dangerous Protocols

Armenians must openly reject the "Protocols." Besides abrogating long-standing Armenian rights vis-à-vis its genocidal neighbor, they are a formula for Turkish hegemony over Armenia.

If the Turkish - Armenian border is to open, it must be in a way that does not permit Turks to infiltrate, buy up, Ottomanize, and eventually control Armenia.

Armenians must now publicly and bluntly emphasize to their Russian ally that the "Protocols" will result in Russia's being surrounded by NATO and ultimately, along with Armenia, destroyed.

The author is an Armenian American freelance writer

Thousands Rally to Protest Against Armenian-Turkish protocols

Continued from page 1

norms, to acknowledge each other's borders. To reaffirm this through a separate agreement and the Republic of Armenia's official recognition of Turkey's current borders is a concession of our people's historic, territorial, moral and legal rights, in the name of establishing inequitable and unjust relation.

Whereas, the principle of the nations' right to self-determination, on which hinges the just resolution of the Artsakh Question is visibly absent from the documents, which contain other irrelevant specifics.

Whereas, the recognition of the Armenian Genocide and the pursuit of the Armenian Cause (Hai Tahd) are the sole responsibility of the Armenian people, be they in Armenia or the Diaspora. This is not an issue of our ancestors or our generation, but rather it is an issue of the rights of the Armenian people's future generation. The Arme-

nian authorities do not have the legal right, in the name of the Armenian people, to bargain during negotiations with Turkey, the just right of the Armenian people, especially the issues of the Armenian Genocide, our occupied historical territories and reparations.

Be it Resolved that

We, the participants of the public rally, by expressing our opposition and protest, reject any pre-conditions for the establishment of relations between Armenia and Turkey; and find the announced protocols, in their current form, unacceptable and dangerous. The signing of such defeatist protocols by the Armenian government is fraught with irreversible and heavy consequences. Thus, we demand from the Armenian government to immediately end all efforts and activities for the signing and approval of both protocols. Otherwise, the president of Armenia will bare sole responsibility for future events and will be treated accordingly by the Armenian people and history.

The City of Glendale presents

Unity Fest Glendale

Arts & Crafts • International Food Court • Children's Area

FARMER'S MARKET
featuring...

- Certified California Farmers
- Organic Produce
- Fresh Baked Goods
- Quality Fresh Flowers
- Nuts, Berries & Sprouts
- Fresh Seafood
- Artisan Cheeses

Sunday, October 11, 2009
Noon - 6:00 p.m.
On Brand Blvd. between California & Lexington

LIVE ENTERTAINMENT

- Korean Drums
- Maggie Tune Children's Songs
- Holy Family High School Performing Arts
- Glendale High School Chamber Choir
- Immortals Chinese Lion Dance
- Scandia Dance
- Rosarito Folklorico Dance
- Hamazkayin Nkari Group
- Armenian Dance
- Korean Dance
- Celtic Band
- Hawaiian Dance
- Hoover High Jazz Band

Free Admission
Free parking at the Orange Street Parking Garage, 222 N. Orange St.

**Ձեր
Ծանուցումները
Վստահեցեք
«Մասիս»
Հարաբարտրիին**

**T: (626) 797-7680 F:
(626) 797-6863
massis2@earthlink.net**

This is a smoke-free event.

Information hotline: (818) 548-6464 or visit www.ci.glendale.ca.us

Request for reasonable accommodations must be received no later than one week prior to the event.

Sponsored by

ԱՐՈՒԵՍ

«ԴԻԼԻՉԱՆ» ՍԵՆԵԿԱՅԻՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԵՐԳԱՇԱՐԸ ՄԻՇՏ ԲԱՐՁՐՈՒՆՔԻ ԿՐԱՅ

ՏՕԳԹ. Ա. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

Հարք Երաժշտութեան Ընկերակցութեան նախաձեռնութեամբ, «Դիլիչան» Սենեկային Երաժշտութեան Համերգաշարը, հինգերորդ տարին ըլլալով, հանդէս եկաւ գերազանցապէս բարձր որակի համերգով մը, որ տեղի ունեցաւ Կիրակի 27 Սեպտեմբեր 2007, կ.վ. ժամը 3.00ին, Colburn դպրոցի Zipper հանդիսասրահին մէջ, Լոս Անճելըս, տարուէ տարի իր շարքերը խտացնող Երաժշտասէր ընտրանիի մը ներկայութեան:

Հինգերորդ եղանակի ներկայ այս առաջին համերգը ձօնուած էր հայրենի առաջատար

անմիջականութեան նորարար Arvo Part-ին: Երկրորդը՝ John Cage, որ աւելի քան քառասուն տարի իր հեղինակային հմայքին մէջ պահած է զինք, տպաւորիչ յաջողութիւն արձանագրելով Երեւանի մէջ կազմակերպուած քոնսերին, որ խորապէս տպաւորած է Մանսուրեանը: Երեւանի այդ քոնսերի աստղերը հաղիսացած են համաշխարհային վարկի տէր արուեստագէտներ՝ Tatiana Grindecu (Չուլթակ) եւ Alexei Liubimow (դաշնակ): Վերջապէս, Մանսուրեան ներգրաւած է հարիւր տարիով զինք նախորդող գերմանացի տիտանական յորինող եւ դաշնակահար, իր ժամանակաշրջանի առաջատար առաջնորդ՝ ռոմանթիք երաժշտագէտ Johannes Brahms-ը, (1833-1897):

Երգահանդէսի յայտագրի առաջին բաժնով տեղ գտած էին էսթոնիացի Arvo Part եւ ամերիկացի John Cage. Arvo Part նման է Bach ի եւ Messiaen-ի՝ իր հոգեշունչ ճառագայթումներ ունեցող

Մովիկ Մարգարեան, դաշնակ

յորինումներով: Որքան դժուարին, բայց նոյնքան հաղորդական, չուզող, այլապէս գերեվարող է Flates-ը:

John Cage յետպատերազմեան avant-garde երաժշտական առաջնորդներէն համարուած է: Իր վեց մեղեդիներով (Six Melodies), Cage խորը տպաւորութիւն թողուց ներկաներուն վրայ: Զինք մեկնաբանողները եղան Մովսէս Պողոսեան (Չուլթակ) եւ Մովիկ Մարգարեան,

Էրիք Սթումաշըր, դաշնակ

(դաշնակ) հրաշալի, հմայիչ եւ գեղարուեստականօրէն յագեցած կատարողութեամբ:

Յայտագրի այս առաջին բաժնի մէջ, տեղ գրաւած էր նաեւ Յոբելեար Տիգրան Մանսուրեան, իր հետեւեալ երգացանկով. Piano Trio - (2001)

- 1-Stance, 2-Epigramma 1,

Մար.ք էջ 16

Վարդի Մանուէլեան, ջութակ

Երաժշտագէտ Տիգրան Մանսուրեանի ծննդեան եօթնասուն ամեակին: Պէյրութ ծնած, (1939), ընտանեօք Հայաստան ներգաղթած, (1939), Երեւանի երաժշտանոցի ուսանող, ապա Կոմիտասի անուան Պետական Երաժշտանոցէն վկայեալ, յետագային ժամանակակից երաժշտութեան դասախօս՝ Տիգրան Մանսուրեան կարճ ժամանակի մէջ, կը դառնայ երաժշտական առաջնորդող դէմք: Ան կը հաստատէ բարեկամական սերտ կապեր միջազգային համբաւի տիրացած շատ մը հանճարեղ, նորարար այ-

Մովսէս Պողոսեան, ջութակ

լազգի երաժշտագէտներու հետ, ինչպէս Arvo Partի, John Cageի եւ Alfred Schnittkeի եւ շատ մը ուրիշներու:

Այս իմաստով ալ, Տիգրան Մանսուրեան, ներկայ համերգի պատրաստութեան մէջ ներգրաւած է իր մտերիմներէն երեք հոգի: Առաջինը, ձայնային երաժշտական յորինումի մէջ յստակութեան եւ

"Քաջ Նապար" հանդէսը եւ հեռուստաժամը Ներկայացնում է

10-րդ ամեակի ԹԵԼԵԹՈՆ

Ի ՆՊԱՍՏ ՍՈՒՐԲ ԾՆՈՒՆԴԻ ԲԻՄՆԱԴՐԱՄԻ, ԲԱՅԱՍՏԱՆԻ ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԵՒ ԲԱՇՄԱՆՂԱՄ ԵՐԵՒԱՆՆԵՐԻ ԵՒ ՆՐԱՆՑ ՄԱՆԿԱՏՆԵՐԻ ԿԵՐԱՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԲԱՍԱՐ (Բիմուած 1999թ.)

Կիրակի, Նոյեմբեր 1, 2009
Երեկոեան ժամ 4-12-ը

Sponsored by
"KACH NAZAR" Magazine & TV Show
10 ANNIVERSARY
NATIONWIDE TELETHON
ON SUNDAY
NOVEMBER 1, 2009

to Benefit CHRISTMAS FUND FOR ARMENIAN ORPHANS and DISABLED CHILDREN and The RESTORATION OF CHILDREN'S HOMES (Est. 1999)

ՕԳՆԵՆՔ ՄԵՐ ԵՐԵՒԱՆՆԵՐԻՆ ՆՐԱՆՑ ԱՊԱԳԱՆ ԿԵՐՏԵԼՈՒ ԲԱՍԱՐ
HELP OUR CHILDREN TO BUILD THEIR FUTURE . . .

AMGA CHANNEL 280
Glendale, CA
From 4:00 pm
12midnight

P.O. BOX 250038 • GLENDALE, CA 91225
Tel: 818-246-0125 • 818-239-6880 or 818-606-2070
TAX ID # EIN 26-3208049
E-mail: forourkids99@gamil.com

ՄԻՇՏ ԲԱՐՁՐՈՒՆՔԻ ՎՐԱՅ

Շարունակում էք 13-էն

- 3-Canzona
- 4-Epigramma 2
- 5-Epithaph

Մեկնաբանողները եղան՝ Մովսէս Պօղոսեան (ջուլթակ), Վարդան Գասպարեան (թաւջուլթակ) եւ Մովսէս Մարգարեան (դաշնակ): Երեքով, անոնք գեղարուեստական բարձր կատարողութեամբ հմայեցին սրահը:

Իր վաղ երիտասարդական հասակին՝ յայտնութիւն մը եղաւ Վարդան Գասպարեան, իր կատարողական հմտութեամբ, ուշագրաւ ապրումներով եւ բեմահարթակի վրայ իր տիրական արտայայտչական արուեստով: Մովսէս Պօղոս-

Փոլ Քոլեթթի, վիոլա

եան՝ ջուլթակի, Վարդան Գասպարեան՝ թաւջուլթակի լարերուն եւ Մովսէս Մարգարեան դաշնակի ստեղծողներուն վրայ համահունչ, ներդաշնակ եւ միաբերան կը հնչէին

Մանսուրեանի ստեղծագործական ձայնանիշերը:

Յայտագրի երկրորդ մասը յատկացում էր Johannes Brahms-ի Piano Quartet in G Minor, Op.25-ի վրայ հնչող հետեւեալ 5 ձայնանոներուն.

- 1-Allegro
- 2-Intermezzo, Allergo ma non
- 3-Andante con moto
- 4-Rondo alla Zingarese, Presto

Վարդան Գասպարեան, ջէլլօ

Johannes Brahms-ի յիշեալ ստեղծագործութիւնները մեկնաբանուեցան տաղանդաշատ արուեստագէտներ Վարդի Մանուէլեանի (ջուլթակ), Paul Coletti-ի (միջակ ջուլթակ.viola), Վարդան Գասպարեանի (թաւջուլթակ) եւ Eric Stumacher-ի (դաշնակ) կատարողութեամբ:

Johannes Brahms-ի ստեղծագործական հանճարը, անգամ իր դասական ոճին մէջ՝ մերթ դանդաղ մերթ արագ, մեծապէս խանդավա-

ռութիւն ստեղծեց հանդիսարահին ներս, որ յայտագրի աւարտին պոռթկաց անվերջանալի ծափող-ջոյններով, գնահատական սուրբ-ներով, պիզզերով եւ արուեստագէտները ետ բեմ հրաւիրող կանչերով:

Բազմաբեղուն «Լարք» Երաժշտական Ընկերակցութեան գործունէութեան դաշտին ներս, այսօր հինգ տարիներէ իվեր գործող այսպէս կոչուած, «Դիլիջան» Սենեկային Երաժշտութեան Համերգաշարը, իր տարածուն եւ անփոխարինելի նպաստը կը մատուցէ մեր մշակոյթի զարգացման, տարածման եւ հայ ու օտար մշակոյթներու միջեւ ծանօթացման, փոխըմբռնման եւ համագործակցութեան ի խնդիր:

Նախ, ջերմօրէն մեր բարեմաղթութիւնները կը յայտնեն յոբելեար Տիգրան Մանսուրեանին, իր ծննդեան եօթանասուն ամեակի բարեբաստիկ առիթով:

Ինչ կը վերաբերի օրուան հանդիսութեան, գերագանցապէս յաջող ձեռնարկ մըն էր հրամցուածը, որուն համար կը շնորհաւորենք «Դիլիջան» Սենեկային Երաժշտութեան Համերգաշարը, գանիկա հովանաւորող «Լարք» Երաժշտական Ընկերակցութիւնը, անոր նախագահ նուիրեալ խմբավար՝ Վաչէ Պարտուեանը, եւ անոնց բոլորին զօրավիզ հանդիսացող, ներկայ ձեռնարկի Գլխաւոր Երաշխաւոր Տօքթ. Նազարէթ եւ Անի Տարագճեանները եւ բոլոր բարերարները, բոլորին ցանկանալով ամենայն բարիք:

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ
 1060 North Allen Avenue
 Pasadena, CA 91107
 Գրասենեակները վերանորոգուած եւ յարմար վարձքերով: Հետաքրքրուողներէն հեռաձայնել՝
 (626) 398-0506

ՎԱՐՁՈՒՄՐԱՀ
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻՄԷՋ
 (200 ՀՈԳԻԻ ՀԱՄԱՐ)
 ԱՄԷՆՏԵՍԱԿԱՌԻԹՆԵՐՈՒՀԱՄԱՐ
 1060N.ALLEN.AVE.PASADENA
 ՀԵՌԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

Under the Patronage of the AGBU Central Board of Directors
The AGBU Southern California District Committee
 Honors
Mr. & Mrs. Vatche and Tamar Manoukian
 at its 10th Annual Banquet Celebration

Participating AGBU Committees include:

- Alex Manoogian Center Committee
- Alex Manoogian Center Ladies
- Alumni Association
- Ardavazt Theater Company
- Asbeds
- Generation Next Mentorship Program
- Glendale / Pasadena Chapter
 - Hye Geen
 - Orange County Chapter
 - Resource Development Committee
 - San Diego Chapter
- San Fernando Valley Chapter
- Young Professionals
- Special Events Committee

Saturday, October 17th, 2009
 Sheraton Universal Hotel
 333 Universal Hollywood Drive, Universal City, California
 Cocktails 7:30 pm Dinner 8:30 pm
 Donation: \$150
 RSVP by October 2, 2009 Kindly contact: AGBU Offices (626) 794-7942
 Hermine Janoyan (818) 388-5918 or Hilda Sinanian (818) 825-8582

ՀԱԶԱՐԱԴՈՐ ՀԱՅԵՐ ՄԱՍՆԱԿՑԵՑԱՆ ՀԱՄԱԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱԿԱՔԻՆ ԲՈՂՈՔԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԴԵՍ

Շարունակում է 1-ին

չակ ճանապարհային քարտեզով, հասնելու համար Օգոստոս 31-ի գիշերային այս պարտուողական արձանագրութիւններուն: Այս արձանագրութիւնները ոչ միայն կը

Մելիմա Մայիլեան

վնասեն ներկայ Հայաստանին, այլ նաեւ կը վտանգեն ու խնդրոյ առարկայ կը դարձնեն մեր ժողովուրդի արդարացի պահանջներն ու պատմական իրաւունքները, ինչպէս նաեւ Արցախեան հերոսամարտի ձեռքբերումները» (Յ. Տէր Դաւիթեանի ամբողջական ելոյթը տեսնել առանձին):

Հ. Յ. Դ. Արեւմտեան Ամերիկայի Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ Աւետիք Իզմիրլեան յատկապէս շեշտեց. «Բացարձակապէս կը մերժենք առաջարկուած բանաձեւերը եւ կը յայտարարենք՝ թէ՛ Արեւմտահայաստանը ծախու չէ, որովհետեւ անբաժանելի մասն է ներկայ Հայաստանին:

Թէ՛ Սփիւռքահայութիւնը ծախու չէ, որովհետեւ անբաժանելի մասն է ան հայրենի ժողովուրդին: Ոչ ոք կրնայ Արարատը միւս կողմէ տեսնելու իրաւունքը մեր ձեռքէն խլել»:

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան անունով Դոկտ. Մինաս Գոճայեան իր ելոյթին մէջ առանձնապէս յայտնեց.

«...ժամանակն է արթուն պահակի մը պարտաւորութիւններէն անդին անցնիլ ու չթողուլ որ տկարանայ հայ պահանջատիրութիւնը, չթողուլ որ չքանայ արցախեան գոյամարտի ազատամարտիկներու երազը, վերջապէս յարգել աւելի քան մէկ ու կէս միլիոն մեր նահատակներու արիւնը: Մ. Գոյաճեան իր խօսքը եզրափակեց ըսելով.

«Բացարձակապէս ո՛չ բոլոր տեսակի նախապայմաններու:

Բացարձակապէս ո՛չ բոլոր տեսակի հայաթաղ զիջումներու:

Բացարձակապէս ո՛չ բոլոր սպառնալիքներու:

Բացարձակապէս ԱՅՈ Հայաստանի եւ Սփիւռքի քաջարի ու մարտնչող հայերու միասնական կոչին՝ Մի խաղաք կրակի հետ հայրենի իշխանաւորներ»:

Օրուան գլխաւոր բանախօսան էր «Գալիֆորնիա Քուրիըր» թերթի հրատարակիչ եւ իմբպազիր Յարութ Սասունեան: Ան համապարփակ վերլուծականով մը մեկնաբանեց քաղաքական վերջին իրադրութիւնները: Ինք եւս իր բողոքն ու ցատու մը արտայայտեց նախատորագրուած արձանագրութեանց դէմ: Ան նախագահ Սերժ

Սարգսեանէն եւ հայրենի իշխանութիւններէն պահանջեց որ ետ կենան Հոկտեմբեր 13-ին համաձայնագիրը ստորագրելու քայլէն: Այլապէս պատասխանատու պիտի ըլլան հայ ժողովուրդին առջեւ այդ բրոթոգոլներու պատճառելիք վնասներուն համար:

Ելոյթով հանդէս եկաւ Յովիկ Զիրաբեան:

Հաւաքի վերջաւորութեան յանձնախումբի կողմէ Յովան թաշճեան մասնակիցներու անունով կոչ-բանաձեւ մը կարդաց: Ստորեւ բանաձեւի պատճենը:

«Հայաստանի ու հայ ժողովրդի ամբողջական շահերի պաշտպանութեան անհրաժեշտութիւնից

Արուսիւն Յարութիւնեան

եղնելով եւ նկատի ունենալով, որ Օգոստոս 31-ին հրապարակուած «Հայաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ դիւանագիտական յարաբերութիւններ հաստատելու» եւ «երկ-

Յովիկ Զիրաբեան

կողմ յարաբերութիւնների գարգացման» գծով նախատորագրուած երկու փաստաթղթերը լի են հայ ժողովրդի ընդհանրական շահերին հակասող մի շարք վտանգավոր դրոյթներով, մենք՝ համաժողովրդական սոցն հաւաքի մասնակիցներս յայտարարում ենք, որ՝

1- Հայոց Յեղասպանութեան պատմականութիւնը անժխտելի փաստ է: Անընդունելի ենք համարում «պատմութեան հարթութեան երկիւստութեան» շրջագծից ներս «պատմական փաստաթղթերի ու արխիւներէ» ուսումնասիրութիւնը՝ որեւէ մակարդակի յանձնախումբի կամ ենթախմբի միջոցով կողմից: Նման քննարկումը ոչ միայն անդառնալի կերպով կասեցնում է ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչման գործընթացը, այլեւ ամ-

բողջովին իմաստագրելու է տասնամեակներ շարունակ հետեւողական եւ հսկայական ջանքերի գնով հայ ժողովրդի ձեռք բերած նուաճումները եւ տասնեակ երկրների կողմից ցեղասպանութեան ճանաչման փաստը:

2- Հայաստանն ու Թուրքիան անդամակցելով ՄԱԿին եւ այլ միջազգային կազմակերպութիւններին, արդէն իսկ ստանձնել են

Դոկտ. Միլաս Գոճայեան

միմեանց սահմանները ճանաչելու միջազգայնօրէն ընդունուած պարտաւորութիւնները, իսկ այդ հաստատումը առանձին փաստաթղթով ամրագրելն ու Հայաստանի Հանրապետութեան կողմից Թուրքիայի ներկայ սահմանների պաշտօնական ճանաչումը նշանակում է զիջել մեր ժողովրդի պատմական, հողային, բարոյական եւ իրաւական ամբողջ իրաւունքները՝ յանուն անհաւասար ու անարդար յարաբերութիւնների հաստատմանը:

3- Փաստաթղթերի մէջ տեղակայուած բոլոր տեսակի անհարկի մանրամասն պայմանների կողքին ակնառու կերպով բացակայում է ազգերի ազատ ինքնորոշման իրա-

Յովան Թաշճեան

ւունքի սկզբունքը, ինչով պայմանաւորուած է Արցախի հիմնահարցի արդար լուծումը:

4- Հայոց Յեղասպանութեան ճանաչման եւ հայ դատի հետապնդման իրաւատէրը համայն հայ ժողովուրդն է, լինի Հայաստանում թէ սփիւռքում: Սա ոչ միայն մեր նախնիների եւ մեր սերնդի, այլ նաեւ հայ ժողովրդի ապագայ սերունդների իրաւունքի հարցն է: ՀՀ իշխանութիւնները իրաւակաւորէն լիազօրութիւնը չունեն հայ ժողովրդի անունից Թուրքիայի հետ բանակցային սակարկութեան

Աւետիք Իզմիրլեան

առարկայ դարձնել հայ ժողովրդի արդար իրաւունքները, յատկապէս՝ Հայոց Յեղասպանութեան, բռնադրուած մեր պատմական հողատարածքների եւ հատուցման խնդիրները:

Եղնելով վերոյիշեալ հաստատումներից, մենք՝ համաժողովրդային հաւաքի մասնակիցներս մեր ընդվզումի եւ բողոքի ձայնը բարձրացնելով մերժում ենք որեւէ նախապայման Հայաստան-Թուրքիա յարաբերութիւնների հաստատման ուղղութեամբ եւ հրապարակուած արձանագրութիւնները իրենց ներկայ բովանդակութեամբ համա-

Յարութ Սասունեան

րում ենք անընդունելի եւ վտանգաւոր: ՀՀ իշխանութիւնների կողմից նման պարտուողական արձանագրութիւնների ստորագրումը մեր ժողովրդի համար չդի է անդառնալի ու ծանր հետեւանքներով: Ուստի, Հայաստանի իշխանութիւններից պահանջում ենք զոյգ արձանագրութիւնների ստորագրման եւ վաւերացման ուղղութեամբ տարուող բոլոր աշխատանքների եւ գործընթացների անյապաղ կասեցումը: Հակառակ դէպքում, հետագայ իրադարձութիւնների ամբողջական պատասխանատուութիւնը կը կրի ՀՀ նախագահը եւ հայ ժողովուրդի ու պատմութեան կողմից կ'արժանանայ համապատասխան վերաբերմունքի:»

Սոցն միջոցառումին հայրենասիրական երգերով ելոյթներ ունեցան Արմէն Մովսիսեան («Ձիւնուորի երգը») եւ Ռազմիկ Մանսուրեան («Անցնիւք Սասուն մտնիւք վան»):

Պատմական հաւաքն աւարտեցաւ «Սարդարապատ» երգչախմբային եւ նուազախմբային հայրենասիրական երաժշտութեան ունկնդրութեամբ:

ՇՈՒԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԹԱԳՈՒՀԻ ՉԼԴՐԵԱՆ
Ծնեալ 1955 Երեւան

ԹԱԳՈՒՀԻ ՉԼԴՐԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առիթով տեղի պիտի ունենայ հոգեհանգստեան պաշտօն հանգուցիալ շիրիմիին մօտ (Forest Lawn, Hollywood Hills) Կիրակի, Հոկտեմբեր 4, 2009ին:

- Սգակիրներ
- Ամուսինը Գրիգոր Չլդրեան
- Դուստրը՝ Իսկուհի Չլդրեան եւ զաւակներ Իգապէլ եւ Թերեզա Չաւակը՝ Վարդան եւ Մարգարիտ Չլդրեան
- Չաւակը՝ Ռուբէն Չլդրեան
- Կետւորը՝ Դրուանտա Չլդրեան
- Եղբայրը՝ Գրիգոր եւ Մարի Աւարեան եւ զաւակը
- Եղբայրը՝ Չաւէն եւ Մելանիա Աւարեան եւ զաւակը
- Քոյրը՝ Չապէլ Աւարեան եւ զաւակները
- Տագրը՝ Վարդիվառ եւ Օսաննա Չլդրեան եւ զաւակը
- Տագրը՝ Յարութիւն եւ Գայիանէ Մովսէսեան եւ զաւակը
- Տալը՝ Ատելինա Չլդրեան եւ զաւակը
- տալը՝ Հայկ եւ Ազատուհի Շաղնեաններ
- եւ համայն Չլդրեան, Աւարեան, Չաքմաքճեան, Քոտոյեան, Պէքմեզեան, Գասպարեան, Գալստեան, Մովսիսեան, Սվաճեան եւ Միսիսեան ընտանիքները, ազգականները եւ բարեկանները:

ԱՊԱՔԻՆՄԱՆ ՄԱՂՈՒՆԵՐ

Վաստակաշատ մանկավարժ եւ հասարակական գործիչ՝ Երուանդ Պապայեան վիրաբուժական յաջող գործողութենէ մը ետք տուն վերադարձած ըլլալով ներկայիս կը բոլորէ կազմակերպման շրջանը: Շուտափոյթ եւ կատարեալ ապաքինում կը մտկոյց իրեն:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՔ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

Կայացնել ետք միայն, բոլորովին ձեռնարկ քաղաքի անոր ու գայն ծառայեցնելով բարոյական նպատակներու, ինչ որ ծայր աստիճան վիրաւորական է համայն հայութեան համար:

Այսուամենայնիւ, յանուն մեր նահատակներուն եւ յանուն պատմութեան մենք պարտաւոր կը զգանք ընդհանուր մեր համայնքի կազմակերպութիւններուն հետ Կալայի մատրոնոլոգիայի նախագահի ունենալիք խորհրդակցական հանդիպումին գծով մեզի յղուած հրաւերին, որպէսզի մեր խղի պարտքը կատարենք ու այս հանդիպումին ընթացքին ուղղակիօրէն նախագահին փոխանցենք այդ արձանագրութիւններուն արմատապէս հակադրուելու մեր հիմնադրումները:

Այս պայմաններուն տակ, ի տես նախագահին կողմէ ազգավաստ փաստաթուղթի մը տակ ստորագրելու անհասկնալի ու դատապարտելի անպարտաւորութեան, մեր վիրաւորանքը չենք կրնար բաժնցնել եւ մեր ժողովուրդին համար սեւ թուակառի մը նախորդին, չենք կրնար մասնակցիլ, ի պատիւ նախագահին կազմակերպուած հանդիսաւորութեան միջոցաւ, որ միայն ու միայն կը նուիրագործէ մեր պատմութեան, մեր նահատակներուն յիշատակին, մեր ազգային արժանապատուութեան ու մեր հաւատարմութեան մեծութեան ղեկավարութեան արհամարհանքը ու կը նսեմացնէ մեր ազգային պահանջատիրական պայքարը:

Առ, այդ, խոր ցաւով է որ կը յայտարարենք, որ չենք կրնար ընդհանուր այս առիթով Լոս Անճելեսի մէջ կազմակերպուած Կալայի ներկայ ըլլալու հրաւերին:

ՄԻՀԿ Արեւմտեան Ամերիկայի Վարչի Մարմին
ՀՅԴ Արեւմտեան Ամերիկայի Կեդրոնական Կամիտէ
ՌԱԿ Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանային Վարչութիւն

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Եթէ ձեր տրամադրութեան տակ ունիք հայերէն գիրքեր, եւ կը ցանկանաք զանոնք նուիրել Կայծ Երիտասարդական Միութեան գրադարանին՝ հաճեցէք կապ պահել մեզի հետ:
G.Y.O. 1060 N. ALLEN AVE. PASADENA, CA 91104
Norserount@sbcglobal.net

ՇՈՒԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՍՕՍԻ ՇԻԹԻԼԵԱՆ-ՊԷՔՄԷՉՃԵԱՆ

ՍՕՍԻ ՇԻԹԻԼԵԱՆ-ՊԷՔՄԷՉՃԵԱՆ-ի մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի Հոկտեմբեր 11, 2009 Կլէնտէյլի Ս Աստուածածին եկեղեցիոյ մէջ աւարտ Ս. Պատարագի:

ՅԲԸ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ՊԻՏԻ ՄԵԾԱՐԷ ԷՄԻԼ ԳԱԶԱԶԸ

Շարունակուած էջ 14-էն

դասընթացքը կ'աւարտէ 1979ին: Նոյն ազդ տարին, Սաթէ՛ դուստրը կը ծնի: 1980-ին, իր արուեստի թեւերով, ան յայտնուեցաւ մեր իսկ «Հրեշտակներու Քաղաք»՝ Լոս Անճելոս:

Անկէ ի վեր, էմիլ Գազազ անընդմէջ աշխատած է, ստեղծելով բնական ու պարզ է... Տեսողական բոլոր արուեստները հաւասարապէս կը սիրեմ: Նոյնն է ինձի հարցնես թէ օ՞ղ, ջո՞ւր թէ հո՞ղ կը նախընտրեմ: Երբ կը նկարեմ, նկարիչ եմ: Երբ կը գծեմ, գծագրիչ եմ: Երբ կը քանդակեմ, քանդակագործ եմ: Անգամ մը, էմիլը ինձի ըսաւ... Ուրիշ բան չունիմ Աստուծէ խնդրելիք, ինչ որ երբեքից երա-

անագապղինձէ քանդակներ եւ իւզաներ կտաներ: Քանիցս ցուցադրած է իր գործերը Եւրոպայի, Ասիոյ եւ Հիւսիսային ու Հարաւային Ամերիկաներու մէջ: Իրեն շնորհուած է համբաւաւոր Lorenzo Medici շքանշանը՝ Իտալիոյ Ֆլորենսի երկամեայ ցուցահանդէսին (2003) եւ շատ նշանաւոր Grande Lorenzo il Magnifico (Medici) մրցանակը՝ քանդակագործութեան մէջ, դարձեալ Ֆլորենսի երկամեայ ցուցահանդէսին (Դեկտեմբեր, 2007):

Գազազի իրարաջաջորդ յաջողութիւնները եւ քանդակագործութեան համար իրեն շնորհուած Medici շքանշանը իրեն համար աշխարհի մեծագոյն պատկերասրահներու եւ թանգարաններու հետ աւելի լուրջ յարաբերութիւններ հաստատելու առիթը ստեղծած են, այդպիսով համաշխարհային ամենայայն շուկաներուն ներկայացնելով իր գեղարուեստի գործերը:

Նշանաւոր արուեստաբան, Երեւանի Ժամանակակից Արուեստի Թանգարանի հիմնադիր եւ էմիլ Գազազի արուեստի երկրպագուներէն մէկը՝ Հենրիկ Իգիթեան, առիթով մը ըսած է. «Յաճախ էմիլին կը հարցնեն, ո՞վ կը նկատես ինքզինքդ, եւ ո՞ր մէկ միջոցը կը նախընտրես: Իր պատասխանը

գած եմ Աստուած ինձի տուած է: Ես ալ, իմ կարգիս, ասոր վրայ ուրիշ բան մը չունիմ աւելցնելիք»:

Վերջերս, Academia Gallery-ն եւ Airian Dome of Fine Art հաստատութիւնը էմիլ Գազազի մեծ յաջողութիւն գտած «New Era» կոչուած ցուցահանդէսը ներկայացուցին Երեւանի մէջ: Հարիւրաւոր հիւրեր, ներառեալ ազգային ժողովի նախագահը, Երեւանի եւ գիւմրիի քաղաքապետը, ինչպէս նաեւ յայտնի արուեստագէտներ եւ արուեստաբաններ ու արուեստասէր հասարակուիւնը ներկայ գտնուեցան ցուցահանդէսի բացման երեկոյին: Ձեռնարկ մը որ մեծապէս գնահատուեցաւ լրատուական զանազան միջոցներուն լայն ուշադրութեան արժանացաւ:

Ցուցահանդէս՝ Ուրբաթ-Շաբաթ Նոյեմբեր 6-7, 2009 Երեկոյեան 7:30-10:30 Կիրակի, Նոյեմբեր 8, Կէսօրէ ետք 2-6 Մեծարանքի Երեկոյ՝ Շաբաթ, Նոյեմբեր 7, Երեկոյեան Ժամը 7:30-ին Յաւելեալ տեղեկութեանց համար հեռաձայնել ՀԲԸՄ-ի գրասենեակը՝ (626) 794-7942:

ՀԱԶԱՐԱԴՈՐ ՀԱՅԵՐ ՄԱՍՆԱԿՑԵՑԱՆ ՀԱՄԱԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱԲԱՔԻՆ ԲՈՂՈՔԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԴԵՄ

